

Gemeente Almere

12 mei 2021

Perspectiefnota 2022

Inhoudsopgave

1	SAMENVATTING	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Op weg naar de toekomst; op weg naar herstel.....	5
1.3	Zoveel mogelijk opgaven realiseren	6
2	DE BEGROTING NETJES ACHTERLATEN	12
2.1	Totaalbeeld perspectief.....	12
2.2	Totaaloverzicht onvermijdelijke knelpunten	13
2.3	Totaaloverzicht afweegbaar maar gewenst	14
2.4	Totaalbeeld buffer.....	15
2.5	Bezuinigingsmonitor.....	19
2.6	Totaaloverzicht corona	23
3	UITGAVEN PER PROGRAMMA.....	26
3.1	Bestuur, inwoners en economie	26
3.2	Duurzaam, leefbaar en bereikbaar	26
3.3	Ruimte en wonen	30
3.4	Zorg en welzijn	33
3.5	Werk en inkomensondersteuning en inclusiviteit.....	36
3.6	Onderwijs, sport en cultuur.....	38
3.7	Veiligheid	41
3.8	Bedrijfsvoering.....	42
3.9	Financiën	44
4	BIJLAGEN	47
4.1	Kredietaanvragen	47
4.2	Afkortingenlijst.....	50

1 Samenvatting

1.1 Inleiding

Inwoners en ondernemers in Almere zoeken naar perspectief. We horen en zien het dagelijks in de gesprekken die we voeren. We lezen het in de berichten in de krant of op sociale media. En we ervaren het zelf. We ervaren het in de crisisbestrijding. We ervaren het bij de uitvoering van de reguliere gemeentelijke taken. In alles wat we doen, zoeken we naar het perspectief dat we inwoners en ondernemers kunnen bieden. We staan als gemeente voor een aantal grote uitdagingen; nu en in de toekomst. Daar moeten we ons op voorbereiden. Zodat we de toekomst met vertrouwen tegemoet kunnen gaan. De gemeente staat voor drie grote uitdagingen.

1. We willen een houdbare stad en een houdbare begroting

We zitten nu op sommige onderdelen op een pad, wat op de duur niet is vol te houden:

- De betaalbaarheid van de zorg in combinatie met grote bezuinigingen die nog moeten worden ingevuld. We moeten elk jaar weer onze reserves gebruiken om de zorg te betalen. Veel gemeenten lossen dit op deze manier op. Uit onderzoek in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken blijkt dat dit niet de schuld is van gemeenten. Toch heeft het Rijk nog geen oplossing aangereikt. Er loopt momenteel een arbitragezaak tussen de VNG en het Kabinet.
- De betaalbaarheid van de steeds ouder wordende stad. Hiermee bedoelen we bijvoorbeeld dat we het vervangen van onze openbare ruimte of van scholen niet voor ons uit kunnen blijven schuiven. Met het project 'inzicht in de begroting' brengen we momenteel in beeld hoe groot dit vraagstuk is.
- Een toekomstbestendige organisatie. Almere blijft groeien. Om dit allemaal in goede banen te leiden, moet ook de organisatie meegroeien. Zowel in kwaliteit als in omvang. Ook voor dit onderdeel doen we met het project 'inzicht in de begroting' in elk geval kwantitatief een inschatting.
- We willen de schadelijke lange termijn effecten van de coronacrisis maar ook van de klimaatcrisis zo veel mogelijk beperken. Verderop in deze inleiding gaan wij in op onze aanpak van de coronacrisis.

Bij dit alles speelt mee dat wij op dit moment erg afhankelijk zijn van de winst uit het grondbedrijf. We gebruiken dit jaar bijna € 30 miljoen vanuit het grondbedrijf om de tekorten in onze begroting op te lossen. Deze tekorten worden vooral veroorzaakt door extra uitgaven voor de Floriade en het sociaal domein. Over 8 jaar is alle grond uit de lopende grondexploitaties verkocht. Er is dan geen winstafdracht meer. Natuurlijk verwachten we dat er ook weer nieuwe gebieden worden ontwikkeld, bijvoorbeeld in Oosterwold en Pampus. Maar de opbrengsten hiervan worden gestort in het Fonds Verstedelijking Almere en/of worden gebruikt voor bijvoorbeeld de IJmeerverbinding. Het is maar zeer de vraag of er dan nog geld overblijft voor de algemene middelen.

2. We willen zoveel mogelijk van de opgaven uit het coalitieakkoord realiseren

Verderop in dit hoofdstuk geven wij u een update van de stand van zaken van deze opgaven.

3. We willen de begroting netjes achterlaten

Op dit moment is er geen of weinig financiële ruimte voor extra werkzaamheden. Het financiële deel van deze perspectiefnota laat zien wat er wel kan en wat er niet kan. De begroting is structureel bijna sluitend, wij verwachten dat er eind 2022 € 39 miljoen in de buffer zit.

Hierbij is geen rekening gehouden met eventuele extra uitgaven voor een bijdrage voor de tijdelijke inrichting van het Floriadeterrein. De directie van de Floriade heeft ons gemeld hiervoor € 15 miljoen extra nodig te hebben. We hebben u hier met een raadsbrief over geïnformeerd. We hebben op 13 april met u afgesproken dat we half mei met een voorstel komen hoe we verder willen gaan met de Floriade.

1.2 Op weg naar de toekomst; op weg naar herstel

Het afgelopen jaar en de eerste helft van 2021 stonden in het teken van de crisisbestrijding

We hebben in 2020 en 2021 bijna € 100 miljoen aan Rijksmiddelen voor de crisisbestrijding uitgegeven. Het grootste deel – bijna € 70 miljoen – ging en gaat naar steun voor ondernemers. Hier hebben we zelf als gemeente weinig invloed op. Maar er is ook geld beschikbaar waar we actief op kunnen sturen:

- Voor re-integratie is in 2021 € 2,2 miljoen beschikbaar;
- Voor het overeind houden van onze culturele instellingen is aanvullend € 2,1 miljoen beschikbaar;
- Voor het bestrijden van jeugdwerkloosheid en crisisdienstverlening is er voor de hele regio samen € 2,2 miljoen beschikbaar;
- Er is € 0,6 miljoen beschikbaar voor jeugd;
- Voor welzijn is er € 1,1 miljoen beschikbaar.

De komende maanden gaan we aan de slag om dit geld zo goed mogelijk te besteden.

Van crisisbestrijding corona naar een herstelaanpak

We verschuiven onze aandacht van directe crisisbestrijding van de gevolgen van corona naar een herstelaanpak voor de langere termijn. We maken daarbij gebruik van de kennis van het RIVM, het CBS, het SCP en vele anderen. We combineren dit met onze eigen Almeerse inzichten. De [Monitor Coronacrisis](#) laat relevante trends en ontwikkelingen zien als gevolg van de coronacrisis in Almere. De [Corona Thermometer](#) geeft een aanvullend beeld van de stand van zaken in de stad en ook meer inzicht in het effect van de genomen maatregelen.

Er is op dit moment nog veel onzeker. We weten nog niet welk effect de coronacrisis op de langere termijn precies zal hebben op de economie en samenleving. We weten ook niet met hoeveel aanvullende steunpakketten het Rijk nog komt. Het vergroten van inzicht is daarom van belang: inzicht in de effecten op de langere termijn, inzicht in mogelijke maatregelen en inzicht in de kosten. We brengen nu de extra middelen die door het Rijk beschikbaar zijn en worden gesteld in beeld. Bij de Programmabegroting 2022 bespreken we een toekomstgerichte herstelaanpak.

De kwaliteit van de stad

We richten ons bij de herstelaanpak op wat inwoners en ondernemers ervaren in het dagelijks leven. De kenmerken van Almere bieden kansen. Almere is een jonge stad. De groen blauwe structuur wordt door veel inwoners gewaardeerd.

Het denken over een herstelaanpak, past bij het nadenken over de toekomst van de stad.

We formuleren een bestuursopdracht

Bij deze Perspectiefnota is een bestuursopdracht *'Almere na corona, op weg naar herstel'* geformuleerd. In deze opdracht wordt in beeld gebracht hoe wij samen met de stad tot herstel willen komen. Bedrijven, ondernemers en maatschappelijke instellingen vervullen een belangrijke rol bestrijding van de crisis. Ook in de nazorg- en herstelfase is die samenwerking van belang. De gemeente voert regie en samen zorgen we voor synergie. Vanuit de overtuiging dat deze tijd vraagt om partnership en een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de stad. Samen maken we Almere beter.

1.3 Zoveel mogelijk opgaven realiseren

Het coalitieakkoord 'Een frisse start' beschrijft hoe en aan welke onderwerpen wij deze periode werken. Dit doen wij via negen 'opgaven'. Onderstaand beschrijven wij per opgave wat de stand van zaken is.

Floriade

Onze weg naar de Floriade 2022 begon in 2012. In dat jaar wijst de Nederlandse Tuinbouwraad Almere aan voor de organisatie van de wereldtuinbouwtentoonstelling. Een geweldig evenement om Almere verder op de kaart te zetten. Onze insteek? De Floriade als vliegwiel en voorbeeld voor de ontwikkeling van de groene en gezonde stad van de toekomst.

Vanaf het begin van deze raadsperiode hebben we de Floriade bestempeld als een belangrijke opgave. Het realiseren van de ambities op het gebied van duurzaamheid, economie, wonen en gezondheid zien we als een gezamenlijke opdracht. Tegelijkertijd is het een evenement dat niet zonder risico's is. Het recente verzoek voor een extra bijdrage voor de inrichting van het Floriade terrein laat dit duidelijk zien. We hebben daarom gaandeweg ook onze plannen moeten bijstellen op veranderende omstandigheden.

In de afgelopen drie jaar is de Floriade zichtbaar geworden. Wat begon als een plan op papier wordt nu uitgevoerd. Aan het begin van deze raadsperiode zijn de belangrijke besluiten genomen over hoe het evenement en de stadswijk er uit komen te zien. Inmiddels zijn de eerste kavels opgeleverd en wordt er gewerkt aan de terreinontwikkeling. Door de coronacrisis ontstaat ook vertraging. We merken dat veel bedrijven afwachtend zijn in het sluiten van deals. Er is wel belangstelling maar veel bedrijven hebben het zwaar en de vooruitzichten zijn door de coronacrisis onduidelijk. Het vinden van sponsors is daarom lastig. We hebben daarom onze strategie aangepast en gaan op zoek naar meer kleine sponsors.

Ook door de stikstofproblematiek hebben we een deel van onze plannen moeten aanpassen. Zo proberen we onder andere om meer bezoekers met de trein naar Almere te laten komen dan met de auto. De bezoekers die met de trein komen kunnen dan gebruik maken van pendelbussen en of een bootverbinding vanaf de Esplanade om naar de Floriade te komen.

Tegelijkertijd is er deze raadsperiode ook goed nieuws te vertellen over de Floriade. Zo zijn er meerdere nationale en internationale deelnemers, waaronder grote landen als Frankrijk en Duitsland, is de A6 verbreed en is dit stukje snelweg het duurzaamste stukje snelweg van Nederland, heeft het Floriade Werkbedrijf al 89 werkzoekenden geplaatst, en is de aanbouw van de circulaire bruggen van cementloos beton bijna afgerond. Ook organiseren we activiteiten om in aanloop naar de Floriade Expo de duurzame, groene doelstellingen van Almere met Almeerders en partners in de stad te realiseren. Dit doen we onder de noemer de 'Making of Floriade'. Ondanks de lockdown konden veel activiteiten gewoon door blijven gaan. Meer recent is in maart 2020 in samenwerking met Stad & Natuur het educatief programma FloriAlly gelanceerd. Dit is een lesprogramma voor leerlingen tussen de 4-14 jaar.

Duurzaamheid

Duurzaamheid hoort bij Almere. In de geschiedenis van onze jonge stad heeft duurzaamheid altijd een rol gespeeld. Almere, opgezet als stad met veel water en groen in de buurt, als stad waar het daardoor goed wonen is. Alleen al vanuit die historie zien wij dat duurzaamheid onderdeel is van alle portefeuilles.

We werken in deze raadsperiode aan meer verbinding van beleid op het gebied van duurzaamheid. We hebben daarom een Duurzaamheidsagenda geschreven. Met de Duurzaamheidsagenda, die samen met de stad is opgesteld, verbinden we de verschillende beleidsterreinen die werken aan duurzaamheid. Dit doen we omdat we vinden dat duurzaam werken normaal moet zijn in alles wat we doen.

We hebben in deze raadsperiode in de organisatie gewerkt aan bewustzijn over duurzaamheid. Zo hebben we o.a. een duurzaamheidsparagraaf ingevoerd, werken we aan een handleiding voor duurzame gebiedsontwikkeling en werken we aan een grondstoffendepot. Dit depot moet helpen gebruikte grondstoffen in de stad op een andere plek weer te gebruiken. In 2021 gaan we dit verder realiseren. Verder verduurzamen we contracten, bijvoorbeeld die rondom asfalt. Daarnaast werken we samen met het Energieloket Flevoland om voorlichting te kunnen geven over het besparen van energie, promoten we circulair ondernemerschap en hebben we aan een voedselstrategie.

Ook hebben we een visie ecologie opgesteld. Deze visie is in lijn met hoe Almere ontwikkeld is, waarbij natuur en stad geen gescheiden werelden zijn maar juist afhankelijk van elkaar. De wisselwerking tussen planten, bomen en dieren met hun omgeving is wat we met ecologie bedoelen. We willen hier rekening mee houden in de plannen over bijvoorbeeld het bouwen van huizen, de inrichting van buurten en het beheer van de openbare ruimte. Dit moet ervoor zorgen dat we de biodiën de stad verbeteren maar ook gebruiken.

Naast een visie ecologie hebben we ook een mobiliteitsvisie geschreven. Ook hier hebben we veel aandacht voor duurzaamheid. Almere heeft het goed voor elkaar met zijn grotendeels gescheiden vervoerssysteem. Tegelijkertijd is verbetering mogelijk. In deze visie presenteren we onze ambities om te zorgen dat het vervoerssysteem van Almere van onderscheidende kwaliteit blijft. We investeren in knelpunten, schetsen hoe we met mobiliteit omgaan in een groeiende stad en laten zien wat we moeten doen om ons systeem te verduurzamen.

Ten slotte blijven we in deze periode werken aan een warmtetransitievisie. In 2018 waren wij één van de eerste gemeenten in Nederland die een warmtevisie vaststelden. In de Warmtevisie is voor de hele stad in beeld gebracht hoe wij Almere in de toekomst willen verwarmen op een duurzame manier die betaalbaar en betrouwbaar is voor onze inwoners. In het klimaatakkoord van 2019 is vastgelegd dat elke gemeente voor eind 2021 een door de raad vastgestelde warmtetransitievisie voor het "aardgasvrij maken" van de warmtevoorziening moet hebben. Hierbij bouwen wij voort op de Warmtevisie 2018. Deze vullen wij aan met nieuwe kennis en inzichten. Met de markt zijn wij bijvoorbeeld in gesprek over de mogelijkheden tot het vernieuwen en verduurzamen van het bestaande warmtenet in Almere Stad en Poort. Een andere belangrijke stap is het onderzoek naar een aardgasvrij Almere Haven. In dit onderzoek hebben wij de mogelijkheden onderzocht voor een warmtenet voor grote delen van Almere Haven. In de Warmte transitievisie 2021 nemen we de uitkomsten hiervan mee. Ook hebben we nadrukkelijk aandacht voor de betaalbaarheid, keuzevrijheid en uitvoerbaarheid.

Wij zullen in het derde kwartaal van 2021 een voorstel voor een warmtetransitievisie ter besluitvorming aan uw raad voorleggen.

Stadsvernieuwing binnenring Almere Haven en Buiten-centrum

Met het ouder worden van Almere zijn sommige delen van onze stad toe aan vernieuwing. In deze periode zijn we daarom begonnen om voor de binnenring van Almere Haven en het centrum van Almere Buiten hier over na te denken. We hebben vervolgens plannen gemaakt en voeren deze nu uit om deze gebieden toekomstbestendig te maken. Dit doen we met veel inwoners en partners in de stad. In Almere Haven ligt de focus daarbij op de binnenring, met als aandachtsgebieden het toekomstbestendig maken van het centrum en het versterken van de economische draagkracht. In Almere Buiten gaat de aandacht uit naar het afbouwen van het centrum, de profilering van de winkelcentra, parkeren en het organiseren van evenementen.

Met de aankoop van het voormalig politiebureau, de Bivak, in Almere Haven werd in 2018 de eerste zichtbare symbolische stap gezet in de vernieuwing van Almere Haven. Sindsdien zijn veel stappen gezet: de oprichting van het Havenverbond en een bedrijfsinvesteringszone, een breed gedragen toekomstplan voor Almere Haven 2040, de verbouwing van De Overloop, het festival Zomer in Haven, de aanpak van het Marktplein, de Skills Garden. Grote andere in het oog springende ontwikkelingen de komende tijd zijn o.a. de aanpak van de Havenkom. Met horecaondernemers is in de zomer van 2020 nagedacht over een ontwerp. De uitvoering van dit ontwerp start in 2021. Daarnaast kijken woningbouwcorporaties of sociale huurwoningen kunnen worden omgevormd. Dit doen we om te zorgen voor goede verhouding. Tegelijkertijd blijven we werken aan het bouwen van nieuwe woningen in Haven en het transformeren van kantoren tot woningen. Verder zijn we begonnen met de voorbereidingen voor nieuwbouw van de Meergronden. Dit vormt een belangrijk onderdeel van de kwaliteitsverbetering van Haven.

Ook in Almere Buiten-centrum trekken we met partners en inwoners op om deze gebieden toekomstbestendig te maken. In Almere Buiten is in overleg met de ondernemers, vastgoedbeleggers,

woningcorporaties, het MBO College Almere en de visie Almere Buiten Centrum 2030 'Blinkt uit in de kleine dingen' gemaakt. We werken nu aan de herinrichting van het Baltimoreplein. Dit moet leiden tot een kwaliteitsverbetering van Buiten-centrum. Als onderdeel van de herinrichting, ontwikkelen we het gebouw ExtraVert tot cultuurhuis. Hier zitten onder andere al de bibliotheek en het Erfgoedhuis, maar we willen dit graag verder ontwikkelen zodat het nog aantrekkelijker wordt. Andere ingrepen die we de afgelopen periode gedaan hebben zijn het opnieuw inrichten en vergroenen van het Globeplein, de parkeerplaats in Doemere.

We zien dat ons werk leidt tot verbetering. Verbetering van de fysieke omgeving maar ook verbetering en versterking van relaties met ondernemers. Toch we zijn voorlopig nog niet klaar, want eigenlijk is de vernieuwingsopgave voor Almere pas net begonnen. We willen daarom ook leren van wat we nu doen om dit in de toekomst verder uit te breiden. We leren dat aanpak waarbij inwoners en ondernemers nauw betrokken en ook verantwoordelijk zijn daarbij essentieel is.

Realiseren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven

Werkgelegenheid en ondernemerschap maken de stad vitaal. We investeren daarom in de economische ontwikkeling van Almere. Ons streven is dat elke Almeerder kans heeft op goed werk in en om Almere. Dit doen we aan de hand van de Economische Agenda. We willen daarin de specifieke kansen voor groei in vijf sectoren benutten: ICT-Tech, logistiek, circulaire economie en energietransitie, start-ups en scale ups en toerisme en recreatie. Om de juiste randvoorwaarden te bieden, werken we ook aan het verbeteren van de vestigingscondities. Zo stimuleren en faciliteren we o.a. het netwerken tussen ondernemers, gemeente en onderwijs- en kennisinstellingen, werken we aan een optimale aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs en benutten we de goede propositie op het gebied van logistiek. Daarnaast werken we ook in het kader van het Handelingsperspectief aan de aanscherping en aantrekkelijkheid van ons economisch profiel.

En we zien duidelijk dat onze inzet haar vruchten afwerpt. Dit zien we bijvoorbeeld terug bij de investering van een coalitie van een tiental Almeerse ICT-Tech bedrijven in de digitale Floriade en in de gronduitgifte op Almeerse bedrijventerreinen. We werken daarnaast verder aan de inrichting van het Praktijk- en Innovatiecentrum Circulaire Economie. Dit moet het fieldlab voor de circulaire leefomgeving voor studenten en ondernemers in Nederland worden. Samen met de komst van een fabriek die moeilijk recyclebare plastics verwerkt zijn dit mooie ontwikkelingen op het gebied van circulaire economie. Daarnaast is een actieprogramma voor start-ups en scale-ups gelanceerd. Hier doen al meer dan vijftig Almeerse veelbelovende snelle groeiers aan mee. En met meerdere initiatieven, bijvoorbeeld het Knooppunt Werk Almere, hebben we aandacht voor banen en passend werk in Almere, juist nu in deze coronacrisis. .

Ondanks corona leverde onze inzet het afgelopen jaar voldoende resultaten op. Voor 2021 geldt dat we zoveel mogelijk doorgaan op de ingeslagen weg. Als gevolg van de bezuinigingen zal scherper aan de wind worden gezeild. Daarnaast zetten we stevig in op de strategische slagkracht en zal het dienstverleningsconcept worden aangepast met een nadruk op verdere digitalisering.

Gezond in Almere

Uit de cijfers van de GGD blijkt dat er in Almere zorgwekkende ontwikkelingen zijn op gezondheidsgebied. Wij zijn daarom in deze raadsperiode samen met diverse partijen een ambitieus gezondheidsprogramma gaan ontwikkelen. De focus van Gezond in Almere ligt bij de jeugd. Als gemeente brengen we partners samen en werken we samen om op meerdere terreinen inwoners te verleiden tot gezond gedrag. Gezondheid wordt immers door veel factoren beïnvloed. Het gezondheidsprogramma voeren we uit langs vier pijlers:

- **Pijler Gezond Gewicht**

Kinderen die opgroeien met (ernstig) overgewicht leven minder lang in goede gezondheid. Overgewicht gaat vaak samen met andere problemen. Voor deze pijler werken we het meest in de wijken waar dat het hardst nodig is. Op dit moment zijn we actief in Almere Stad West en Almere Buiten West en Oost. In Almere Buiten West en Oost wordt op de scholen de Aanpak Gezond Gewicht Almere uitgevoerd. Deze aanpak leert

kinderen over gezonde voeding, beweging en water drinken. Daarnaast zijn er jeugdverpleegkundigen van JGZ Almere die kinderen met overgewicht en hun gezinnen helpen.

Binnen de centrumring in Almere Stad wordt op negen scholen het project Groene Gezonde Verbinding uitgevoerd. Dit project bestaat o.a. uit fitheidstesten, een beweegprogramma, mobiele moestuinen en inrichting van schoolpleinen.

- **Pijler Gezonde Scholen**

De Almeerse jeugd brengt normaal gesproken veel tijd door op school. Daarom werken we met het onderwijs aan gezonde scholen. De school kiest afhankelijk van wat er op school speelt een of meer thema's. Dit zijn thema's op het gebied van voeding, sport en bewegen, welzijn, relaties en seksualiteit en/of roken, alcohol en drugs. Daarbij zijn er vier onderdelen per thema waar een school aan kan werken: educatie aan leerlingen, aanpassingen in de omgeving die gezond gedrag gemakkelijker maken, signaleren van gezondheidsproblemen, en het vastleggen van deze aanpassingen in beleid.

Als scholen deze vier onderdelen goed uitvoeren, ontvangen zij hiervoor een vignet. Steeds meer scholen hebben zo'n vignet. Het is onze ambitie dat op termijn alle scholen volgens de Gezonde School manier werken.

- **Pijler Rookvrije Generatie**

We willen dat kinderen in Almere rookvrij kunnen opgroeien en niet in verleiding worde gebracht om te gaan roken. Daarom zorgen we ervoor dat er in de stad steeds meer rookvrije plekken en zones zijn. Hiervoor werken we samen met de GGD Flevoland en hebben we contact met sportverenigingen, speelplekken en maatschappelijke organisaties. Schoolgebouwen zijn uiteraard al rookvrij en per 1 augustus 2020 is er een wettelijke verplichting ingegaan dat ook alle schoolpleinen rookvrij moeten zijn. Inmiddels worden ook steeds meer sportverenigingen in Almere rookvrij of zijn zij op weg om rookvrij te worden. Vanuit de gemeente ondersteunen en stimuleren wij deze verenigingen hierin.

- **Pijler Mentale Gezondheid**

Het wordt steeds meer duidelijk dat jongeren die weerbaar zijn beter 'nee' kunnen zeggen tegen verleidingen als roken, drinken en ongezond eten. Jongeren die weerbaar zijn, zijn ook minder vaak slachtoffer van pesten en kunnen beter omgaan met keuzes rondom seksualiteit.

Rond mentale gezondheid van jeugdigen wordt al veel gedaan. De afgelopen jaren hebben we maatschappelijke initiatieven ondersteund die helpen jongeren weerbaarder te maken. In dit kader is onder andere samengewerkt met het voortgezet onderwijs om (digitaal) pesten tegen te gaan. Met andere partners hebben we jongeren geholpen om hun mentale weerbaarheid te vergroten. Ook hebben we extra ingezet op vroegsignalering van jongeren met zelfmoordgedachten. Daarnaast hebben enkele scholen het Gezonde School certificaat rond psychisch welbevinden behaald (zie pijler Gezonde Scholen).

Deze brede aanpak moet helpen de gezondheid van jongeren te verbeteren. We verwachten dat we met deze aanpak op termijn betere cijfers kunnen laten zien dan bij de start van deze raadsperiode.

Sluitende aanpak personen met verward gedrag

Wij zijn bezorgd over het aantal mensen dat verward gedrag vertoont. We hebben daarom de afgelopen jaren gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking tussen sociaal domein, zorg en veiligheid. Dit doen we om te voorkomen dat deze groep mensen tussen wal en schip valt.

De aanpak van mensen met verward gedrag is nu ondergebracht in het Veiligheidshuis. Dit is een gevolg van de verbeterde samenwerking tussen het sociaal domein, zorg en veiligheid. Verschillende partijen zijn op deze manier betrokken bij de aanpak van personen met verward gedrag. Dit zijn onder andere, welzijn, inloopvoorziening en dagbesteding. We hebben onze aanpak ook aangepast en meer gericht op een kleine groep overlastplegers die veel overlast veroorzaakt. Uit onderzoek van de GGD uit bijvoorbeeld dat 7% van alle personen met verward gedrag verantwoordelijk is voor 36.6% van de politiemeldingen in Flevoland.

We werken eraan om de overlast in het stadscentrum te verminderen. Dit doen en deden we onder andere door het verplaatsen van maatschappelijke voorzieningen. Hiermee proberen we de overlast verder te verminderen en te verplaatsen. Daarnaast werken we aan een nieuwe voorziening in het stadscentrum die juist moet helpen de overlast te verminderen.

Wij zien dat de maatregelen rondom corona veel invloed hebben op kwetsbare personen. Dit leidt tot meer verward gedrag. Wij passen daarom onze manier van werken hierop aan. Dit doen we samen met onze partners om toch zo goed mogelijk de zorg en ondersteuning te bieden aan kwetsbare groepen.

Goud in Almere: het verzilveren van de vergrijzing

Almere is een relatief jonge stad, grotendeels gebouwd voor jonge mensen. Eengezinswoningen met trappen en tuinen en parkeerplaats voor de deur bepalen voor een belangrijk deel het stadsbeeld. Maar Almere en haar inwoners worden ouder. Daarop willen en moeten we ons op aanpassen om het mogelijk te maken voor ouderen om langer thuis te kunnen blijven wonen.

En in plaats van dat wij zelf veel dingen bedenken, brengen we juist inwoners en maatschappelijke organisaties bij elkaar. Bewoners weten immers zelf het wat zij nodig hebben om in hun eigen huis te kunnen blijven wonen. Wij zijn daarom gestart met het organiseren van bijeenkomsten tussen bewoners en maatschappelijke organisaties die hen hierbij kunnen helpen. Op deze manier kunnen zij samen werken aan hoe zij het liefst willen wonen en ouder worden in Almere.

Op basis van de gesprekken uit deze netwerkbijeenkomsten in Almere Haven is een gezamenlijke visie opgeschreven. Deze visie kent zeven thema's: zorg en ondersteuning dichtbij, ontmoeten en actief in de buurt, veilig in en om het huis, goed wonen, makkelijk mobiel, aandacht voor mantelzorgers, en zingeving en persoonlijk contact. De resterende periode zullen de projecten en initiatieven nader verkend worden op inhoud en haalbaarheid om vervolgens uitgewerkt en uitgevoerd te worden..

Ondertussen zijn er ook al een aantal projecten in initiatieven van start gegaan. Zo is er met de oprichting van het Odensehuis een plek gecreëerd voor licht dementerende ouderen, hun mantelzorgers en leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Een ander project is een initiatief van een buurtkamer die zich ingezet hebben voor goedkoop en toegankelijk buurtvervoer voor ouderen. Ook lopen er projecten waar ouderen digitale vaardigheden worden bijgebracht en is een gebruikersvriendelijke website voor ouderen gemaakt waar informatie te vinden is over zorg, welzijn, vrije tijd en vervoer.

Daarnaast zitten wij als gemeente ook niet stil. Zo is er de afgelopen periode een bewustwordingscampagne gehouden, maken we blijvers- en Verzilveringlening mogelijk, maken we de regeling van Groot naar Beter mogelijk en ontwikkelen we een breed aanbod passende woningen voor senioren.

Wonen

Almere geeft je de ruimte. Ruimte om te wonen, te werken, te leven. Vanaf het begin van deze raadsperiode werken we eraan om meer mensen de mogelijkheid te geven om te wonen in Almere. Dit doen we omdat we zien dat een betaalbaar huis steeds minder vanzelfsprekend is.

Omdat het voor steeds groter wordende groepen moeilijk is om een huis te vinden, willen we snel meer gaan bouwen. We willen daarbij divers bouwen. Dit betekent dat we verschillende soorten huizen willen bouwen in Almere. Het belangrijkste wapenfeit is dat we hiervoor nieuwe Woonvisie hebben geschreven. De belangrijkste plannen uit de woonvisie zijn om:

- 10.000 woningen voor middeninkomens te bouwen,
- 8.500 woningen voor lage inkomen, waarvan:
 - 1.500 wooneenheden voor studenten;□
 - 2.000 woningen met jongerencontract, en;□
 - 5.000 overig voor lage inkomens te bouwen
- 6.000 woningen voor hoge inkomens te bouwen.

We willen dus duurdere koopwoningen bouwen, koopwoningen voor huishoudens met een middeninkomen, betaalbare vrije sector huurwoningen en betaalbare woningen voor lage inkomens. Ook willen we meer bouwen voor startende jongeren. Deze huizen zullen gebouwd worden in nieuwe wijken, maar ook meer dan vroeger in de bestaande stad. Daarnaast blijven we ook gericht kantoren transformeren tot woningen

In de afgelopen jaren is er daarbij ook steeds meer aandacht gekomen voor woningbouw in Pampus. Dit is een groot gebied waar veel woningen gebouwd kunnen worden. Maar voordat we hiermee aan de gang kunnen, hebben we meer zekerheid nodig van het Rijk. We kunnen namelijk niet alles alleen betalen, bijvoorbeeld als het gaat over infrastructuur.

Wonen met zorg

We willen ervoor zorgen dat inwoners op een prettige en verantwoorde manier 'zo thuis mogelijk' kunnen opgroeien en wonen. Dit geldt voor jeugd en volwassenen, voor de groeiende groep ouderen in de stad en daar horen ook inwoners bij die uit instellingen terug in de wijk gaan wonen. Om die prettige manier van wonen te realiseren, willen wij als gemeente dat passende hulp en ondersteuning zo veel mogelijk beschikbaar is in de eigen (sociale) omgeving van mensen. Dat willen we bereiken door intensief samen te werken met woningbouwcorporaties en zorginstellingen - zowel lokaal als regionaal. En door zowel inwoners als ondernemers te informeren en betrekken.

In 2020 is de pilot 'Thuis in de Wijk' gestart samen met corporaties en zorgpartijen. In deze pilot worden samenwerkingsafspraken getest tussen over mensen die uitstromen uit een 24-uurs instelling naar een eigen sociale huurwoning. Ook is de pilot 'Samen sterker in de wijk' gestart, waarin verschillende partijen in een wijk met elkaar samenwerken om informele en formele zorg rondom een inwoner snel te kunnen op- en afschalen.

Binnen de gemeente is gewerkt aan het inzichtelijk maken van de behoefte naar wonen en zorg voor verschillende doelgroepen in de woon-zorg programmering. Deze woon-zorg programmering zal via het Addendum Wonen en Zorg op de Woonvisie - in april 2021 - naar de gemeenteraad worden gestuurd.

De wet verplichte GGZ (Wvggz) is per 1 januari 2020 ingevoerd. De Flevolandse gemeenten werken hierin samen. De structuur staat en de uitvoering verloopt goed. Er zijn nog enkele randvoorwaarden die nadere uitwerking vragen. Dit gaat bijvoorbeeld over het uitwisselen van gegevens tussen de GGD, de GGZ en het openbaar ministerie.

2 De begroting netjes achterlaten

2.1 Totaalbeeld perspectief

In de tabel hieronder staat het meerjarenperspectief 2021 t/m 2025

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Startbegroting	-9.682	-9.923	-3.700	2.699	3.181
knelpunten - onvermijdelijk	-3.326	-5.064	-2.319	-1.911	-3.063
afweegbaar	-910	-1.310			-29
neutrale bijstellingen	180	-180	704	-704	
totaal	-13.738	-16.478	-5.315	83	88

Dat is het geraamde saldo van de begroting voor deze jaren.

Naast de onvermijdelijke knelpunten, stellen we ook voor een aantal 'afweegbare' voorstellen te honoreren. We verwachten dat het Rijk ons compenseert voor de effecten van corona. Dit is dus niet van invloed op het perspectief. Zoals uit de tabel blijkt is het perspectief negatief. Alleen in 2024 en 2025 is de begroting sluitend. In de jaren 2021 tot en met 2023 hebben we flinke tekorten. Zoals eerder toegelicht zijn er nog wel veel onzekerheden.

We verwachten ten tijde van de begroting veel beter te weten wat onze financiële ruimte is.

We verwachten bijvoorbeeld extra geld voor het sociaal domein en uit de herijking van het gemeentefonds. Daarom zijn we zo terughoudend mogelijk geweest met het honoreren van afweegbare voorstellen. Die willen we zoveel mogelijk afwegen bij de begroting. Dan weten we beter wat we wel en niet kunnen betalen.

2.2 Totaaloverzicht onvermijdelijke knelpunten

In de tabel hieronder ziet u welke onvermijdelijke knelpunten er zijn.

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Bestuur, inwoners en economie					
marktgeden	-45				
Duurzaam, leefbaar en bereikbaar					
onderhoud groen bij treinspoor	251	-12	-12	-12	-12
parkeerapparatuur en -beheer		-120	70	130	130
gladheidsbestrijding	-500				
onderhoud bushokjes	-75	-75	-75	-75	-75
reparaties aan dreven door vrieskou	-75				
Ruimte en wonen					
overdracht overige milieutaken Omgevingsdienst Flevoland		-142	-103	-103	-103
implementatiekosten Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging		-750	-690	-630	
Zorg en welzijn					
meer personeel voor contract- en leveranciersmanagement					
aanbesteden applicaties sociaal domein	-800	-500	-300		
jeugdhulp zonder verblijf	-1.500	-1.500			
jeugdhulp met verblijf	-1.400	-600	-600	-600	-600
eigen bijdrage Wmo	535				
ontwikkeling culturele voorzieningen in de stadsdelen	-100				
Onderwijs, sport en cultuur					
sloobudget tijdelijke onderwijshuisvesting Kastanjeplein	-75				
leerlingenvervoer	-240	-240	-240	-240	-240
actualisatie onderwijshuisvesting	389	228	171	162	-1.617
bijdrage vervangingsinvestering Kunstlinie Almere Flevoland (KAF)		-137	-137	-137	-137
incidentele besparing kapitaallasten sport	400				
incidentele vrijval kapitaallasten bibliotheek	182				
Veiligheid					
Veiligheidsregio	-100	-100	-50	-50	-50
Bedrijfsvoering					
softwarelicenties	-246	-319	-319	-319	-319
Voldoen aan de wettelijke eisen van de AVG	-718	-1.021	-256	-256	-256
Financiën					
toeristenbelasting inzet invordering	-58	-58	-58	-58	-58
gemeentefonds	-314	-319	-321	-324	-327
geheim risico doet zich voor	1.000	600	600	600	600
vennootschapsbelasting (vpb) betaald parkeren					
extra dividendinkomsten	163				
totaal	-3.326	-5.064	-2.319	-1.911	-3.063

2.3 Totaaloverzicht afweegbaar maar gewenst

In de tabel hieronder ziet u welke afweegbare knelpunten wij in deze perspectiefnota toch willen honoreren. Het gaat om uitgaven waarvan wij het onverstandig vinden om de besluitvorming uit te stellen tot aan de begroting.

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Duurzaam, leefbaar en bereikbaar					
energietransitie		-500			
eikenprocessierups	-300				
cofinanciering duurzaamheidssubsidie		-60			
groenonderhoud Tomin	-610				
invalidenparkeerplaatsen					
Ruimte en wonen					
burgerparticipatie bij gebiedsontwikkeling		-750			
Onderwijs, sport en cultuur					
school-/wijkbibliotheek Nobelhorst					-29
totaal	-910	-1.310			-29

2.4 Totaalbeeld buffer

We verwachten dat er eind 2022 € 39,8 miljoen in de buffer zit

Dat blijkt uit de tabel hieronder. De mutaties worden hierna verder toegelicht.

bedragen x € 1.000

	2021	2022	2023	2024	2025
beginstand buffer	42.070	56.260	39.782	34.467	34.550
1. uitkomst jaarrekening 2020 (jaarrekening)	1.466				
2. winstafdracht grondbedrijf (jaarrekening)	21.547				
3a. vrijval reserves	2.992				
3b. vrijval saldireserve (jaarrekening)	1.923				
4. tekort begroting	-13.738	-16.478	-5.315	83	88
eindstand	56.260	39.782	34.467	34.550	34.638

We verwachten dat er aan het eind 2022 € 40 miljoen in de buffer zit. Onze spaardoelstelling is € 48 miljoen aan het eind van deze raadsperiode. Zoals aangegeven houden we nog geen rekening met een eventuele extra bijdrage aan de Floriade voor de tijdelijke inrichting van het terrein. De Floriade BV heeft aangegeven dat dit € 15 miljoen extra kost. Het college is hierover nu nog met de directie in gesprek. Half mei komen we met een voorstel, hoe we als college verder willen met de Floriade.

1. We verwachten een voordeel van € 1,5 miljoen in de jaarrekening 2020

De jaarrekening sluit met een overschot van € 10,2 miljoen. Dit valt in twee onderdelen uiteen:

- Voor een bedrag van € 8,7 miljoen komt dat doordat we vertraging hebben bij de uitvoering van projecten. Ook hebben we in december geld ontvangen van het Rijk voor coronasteun. Hiervan is € 1 miljoen voor uitgaven vanaf 2021. Dit is geld wat we in 2021 alsnog willen uitgeven.
- Een voordeel van in totaal € 1,5 miljoen.

In de update van de begroting dachten we nog dat we een tekort van € 4 miljoen zouden hebben in de jaarrekening. Er zijn veel mee- en tegenvallers. Hierbij moeten we wel aangeven dat dit gebaseerd is op de voorlopige jaarrekening.

De accountant moet de jaarrekening ook nog controleren. De bedragen kunnen dus nog veranderen.

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de jaarrekening. Hieronder zijn de belangrijkste voordelen en nadelen opgenomen.

De belangrijkste voordelen zijn:

- Een incidenteel voordeel op de waardering van het Alnovum van € 2 miljoen. Doordat de verkoop niet door is gegaan moeten wij deze volgens het BBV nu waarderen op basis van een recente taxatie. Uit die taxatie blijkt dat het gebouw € 2 miljoen meer waard is.
- Een incidenteel voordeel van € 3 miljoen op de risicovoorziening van IbbA leningen. We hebben risicokapitaal gestort bij vennootschappen die leningen aan starters hebben gegeven voor de aankoop van IbbA woningen. We liepen risico over de aflossing van deze leningen. Inmiddels is de waarde van de huizen met 50% tot 70% toegenomen. Het risico is hierdoor zo klein geworden dat er geen voorziening meer nodig is.
- Een voordeel van € 2 miljoen op de bijstandsuitkeringen omdat de toename van het aantal bijstandsklanten lager is dan we hadden gedacht.
- Een voordeel van € 1 miljoen op re-integratie doordat we extra Btw hebben kunnen terugvragen van de belastingdienst.
- Een voordeel van € 1,7 miljoen op uitstel van nieuwbouw van sportgebouwen en velden. Ook waren de exploitatiekosten van de sportaccommodaties lager, vooral door de sluitingen als gevolg van corona. En de sloop van een aantal oude schoolgebouwen bleek (nog) niet nodig.
- Een voordeel van € 1,1 miljoen op de afvalinzameling. Dit komt vooral doordat de verwerker van plastic afval een nabetaling heeft gedaan over de jaren 2017 t/m 2019.

- Een voordeel van € 1 miljoen op de omgevingsvergunningen door snellere afronding van projecten.
- € 1,5 miljoen overige voordelen, onder andere minder uitgaven voor schuldhulpverlening en armoedebeleid.

De belangrijkste nadelen zijn:

- De begroting 2020 sloot al met een tekort van € 5,3 miljoen.
- Een nadeel van € 5 miljoen op de jeugdhulp en de Wmo. Dit komt onder andere door een toename van zware problematiek en minder efficiënte zorg door corona. Ook hebben we extra kosten gemaakt voor de omzetgarantie, extra beschermingsmiddelen. Ook waren bij de gehandicaptenvoorzieningen de contractprijzen hoger dan begroot.
- We hebben € 1,5 miljoen meer uitgegeven aan overhead van het primair proces. Dit is de ondersteuning en het management van de afdelingen die voor de stad werken. Ook hebben we € 0,4 miljoen meer uit aan communicatie, het callcenter en bestuursondersteuning. Grotendeels door corona.

2. We verwachten in totaal € 29,4 miljoen winst van het grondbedrijf

Deze winstafdracht komt door vijf posten:

1. De winst over de grondverkoop in 2020 bedraagt € 23 miljoen. De grondexploitaties zijn door de hogere grondprijzen aanzienlijk verbeterd. Hiervan moeten we nog € 11 miljoen reserveren, omdat we pas winst nemen als 50% van de grondexploitatie gerealiseerd is. Per saldo dus een winstafdracht van € 12 miljoen.
2. Ook onze verliesgevende grondexploitaties zijn verbeterd. Dat betekent dat we minder geld hoeven te reserveren voor verliezen. Per saldo valt hieruit € 3,3 miljoen vrij.
3. In de begroting 2021 verwachtte we een vrijval van een voorziening voor bedrijventerreinen aan de Stichtsekant van € 12,7 miljoen. Dat geld hadden we nog niet ingezet. Dit bedrag blijkt nu uit te komen op € 11 miljoen. De vrijval komt doordat we afgewaardeerde bedrijventerreinen alsnog kunnen verkopen.
4. Er kan een reservering vrijvallen van € 9,8 miljoen voor te betalen vennootschapsbelasting. We hadden dit geld opzij gezet, omdat we dachten dat we elk jaar bijna € 5 miljoen aan belasting zouden moeten betalen. Inmiddels hebben we afspraken gemaakt met de belastingdienst. Daaruit blijkt dat we tot 2024 geen belasting hoeven te betalen.
5. We moeten € 6,8 miljoen afboeken op bedrijventerreinen aan de Twentsekant. Een taxatiecommissie heeft de aankoopprijs van de grond vastgesteld. Die ligt aanzienlijk hoger dan wat wij hadden geraamd.

In totaal bedraagt de winstafdracht € 29,4 miljoen. In het coalitieakkoord hebben we afgesproken dat we hiervan € 2 miljoen reserveren voor beheer en onderhoud en € 5,9 miljoen (= 20%) voor stedelijke vernieuwing. Daarna blijft er nog € 21,5 miljoen over. Bovendien valt er nog een voorziening vrij voor IbbA woningen.

3. Er kan € 4,9 miljoen vrijvallen uit onze reserves

Uit de saldireserve valt € 1,9 miljoen vrij

Elk jaar worden in de begroting en de jaarrekening de risico's verzameld en beoordeeld. Het totale risicobedrag reserveren we in de saldireserve. Bij het opstellen van de jaarrekening blijkt dat onze risico's € 2,1 miljoen lager zijn dan bij de begroting.

De vrijval komt doordat er een aantal risico's zijn komen te vervallen of kleiner zijn geworden. Het gaat bijvoorbeeld om risico's voor extra kosten bij de verbreding van de Hogering, het vervangen van een damwand, tijdelijke huisvesting van de internationale campus en hogere kosten voor de jeugdhulp met verblijf.

Uit onze bestemmingsreserves valt € 3 miljoen vrij

Elk jaar kijken we of onze bestemmingsreserves nog wel nodig zijn. Bijvoorbeeld omdat reserveringen door andere economische omstandigheden kunnen vrijvallen. Verder hebben we als gemeente het beleid dat we één egalisatiereserve hebben, dat is de saldireserve. Aparte potjes per afdeling of programma willen we zoveel mogelijk vermijden.

Uit deze analyse blijkt dat we de volgende bedragen kunnen laten vrijvallen:

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
opheffen egalisatiereserve huur- en erfpachtgronden	1.264
vrijval reserve Stadhuis en personele huisvesting	1.000
vrijval reserve lbbA+	728
totaal	2.992

opheffen egalisatiereserve huur- en erfpachtgronden

Uit deze reserve kunnen we eventuele verliezen op de gronden die wij verhuren of in erfpacht hebben uitgegeven betalen. We stellen voor om de egalisatiereserve op te heffen. We hebben als gemeente één centrale egalisatiereserve. Dat is de saldireserve.

Dat betekent natuurlijk wel dat tegenvallende huurinkomsten in te toekomst ten laste van het perspectief komen. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld eenmalige verkoopkosten of saneringskosten en verkoopopbrengsten voor gronden die we gaan verkopen. Om deze kosten te betalen begroten we vanaf 2021 hiervoor structureel € 0,2 miljoen aan verkoopkosten en € 0,2 miljoen aan verkoopopbrengsten.

We zien nu ook dat bijvoorbeeld huurders door de corona vaak om uitstel van betaling vragen. Hier zit wel een risico in op tekorten.

vrijval reserve Stadhuis en personele huisvesting

We hebben 6 jaar geleden het stadhuis verbouwd. Bijvoorbeeld de begane grond en het ondernemersplein. Dit was nodig om de dienstverlening aan onze burgers, ondernemers en instellingen te verbeteren. Een groot deel van de kapitaallasten van deze verbouwing worden gedekt uit huurinkomsten van o.a. het UWV en de KvK.

De huurcontracten liepen maar 5 jaar. De kapitaallasten lopen 10 jaar. Daarom hebben we een reserve als achtervang. Want als de huurders hun contract niet verlengen zou er geen dekking zijn vanaf jaar 6. Inmiddels zijn er contracten verlengd en kan dus een groot deel van de reserve vrijvallen.

vrijval reserve lbbA+

In deze reserve zit geld om voor nieuwe lbbA kavels een verliesvoorziening te treffen. Ongeveer € 350.000 was bedoeld voor 50 appartementen in het Homeruskwartier. € 378.000 moest nog nader worden ingevuld. De reserve kan vrijvallen omdat er geen nieuwe tranches van lbbA woningen meer worden aangeboden.

4. Het tekort uit de begroting moet ook uit de buffer worden betaald

Zoals we in het vorige hoofdstuk al lieten zien, verwachten wij in 2021, 2022 en 2023 nog flinke tekorten. Als er geen meevallers of oplossingen komen voor het tekort moeten we deze betalen uit de buffer.

Er zijn nu nog veel onzekerheden

We zitten nu nog midden in de coronacrisis. Er moet een nieuw kabinet geformeerd worden. Er zijn dus nog veel onzekerheden.

Bij de begroting hebben we antwoord op de volgende 5 vragen:

Komen we geen geld tekort op het corona steunpakket?

In de jaarrekening 2020 komen we € 1,7 miljoen tekort op het steunpakket. We hebben nog geen afdoende compensatie voor alle wegvallende inkomsten. We verwachten dat het Kabinet nog met extra geld komt.

Ook in 2021 is de schade door corona aanzienlijk. We doen in deze perspectiefnota de aanname dat we dit jaar uit komen met het corona-steunpakket.

Hoeveel geld komt er uit de herijking van het gemeentefonds en uit de mei- en septembercirculaire?

Het Rijk gaat de verdeling van het gemeentefonds herzien. Uit de eerste berekeningen blijkt dat Almere hier vanaf 2024 € 3,5 miljoen op vooruit kan gaan. Het Kabinet heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur om advies gevraagd. De raad is kritisch over het verdeelmodel en heeft intussen 24 vragen aan het Kabinet gesteld. De raad vindt de herverdeel-effecten, bijvoorbeeld bij nadeelgemeenten in het sociaal domein, moeilijk uitlegbaar. Het nieuwe Kabinet zal een besluit moeten nemen. Het herijking van het gemeentefonds is een kans op wat financiële ruimte voor de komende jaren. Er komt een nieuw kabinet met een nieuw regeerakkoord. Ook dat heeft gevolgen voor de financiële ruimte van gemeenten.

Komt het nieuwe kabinet met extra geld, bijvoorbeeld voor de tekorten uit het sociaal domein?

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft onderzoeksbureau AEF gevraagd de financiële gevolgen van de decentralisaties in het sociaal domein in kaart te brengen. Uit het onderzoeksrapport blijkt dat gemeenten € 1,7 miljard tekort komen. Hiervan valt ongeveer € 0,4 miljard op te lossen door bezuinigingen. Gemeenten vinden dat het Rijk nu ook met geld moet komen. Er loopt nu een arbitragezaak tussen de VNG en het Kabinet. We verwachten voor de zomer uitsluitel.

Wat verwachten we aan extra kosten voor de Omgevingswet en wet kwaliteitsborging voor het bouwen?

We hebben onderzocht wat de financiële gevolgen zijn voor de invoering van de Omgevingswet en de wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Uit het onderzoek blijkt dat het structurele financiële nadeel voor de gemeente minimaal € 1 miljoen bedraagt. In dat geval moeten we de kosten maximaal in rekening brengen bij de initiatiefnemers. Als we dat niet doen lopen de kosten verder op tot meer dan € 2 miljoen per jaar. Ook zijn we na 2021 nog niet klaar met de implementatie van deze wetten, dit loopt door tot 2029. Voor de implementatie na 2024 is geen budget beschikbaar.

We zijn van mening dat het Rijk moet zorgen voor een budgettair neutrale invoering van de Omgevingswet. In artikel 2 van de Financiële Verhoudingswet staat dat gemeenten extra geld moeten krijgen als het rijk ze extra taken geeft. Dat is ook de reden waarom we geen extra geld beschikbaar stellen voor de structurele tekorten. We hebben wel een risicoreservering opgenomen: een incidenteel bedrag van € 3 miljoen.

Hoeveel geld krijgen we voor de energietransitie?

De kosten voor het behalen van de energiedoelstellingen in 2023 worden landelijk geschat op tientallen miljarden. De G40 heeft daarom eerder dit jaar een brief verstuurd waarin aan de kamercommissies economische zaken en binnenlandse zaken. Hierin wordt opgeroepen om extra financiering die voor alle inwoners toegankelijk is om de doelstellingen haalbaar en betaalbaar te maken.

Zijn er nog andere mee- of tegenvallers in de begroting?

Tussen het vaststellen van de begroting 2021 en nu is er veel veranderd. Tussen het vaststellen van de perspectiefnota en de begroting 2022 zal er weer heel veel veranderen. De wereld verandert continu. Dat geldt ook voor onze financiën. Ook komt het organiseren van de Floriade steeds dichterbij. De voorbereiding en het organiseren van dit evenement is groot en ingewikkeld. Hieraan zitten ook onzekerheden en risico's. Zoals hierboven al genoemd, ligt er momenteel een probleem op tafel van € 15 miljoen voor het parkmanagement. Naast het oplossen van dit probleem, gaan we ook opnieuw kijken naar de businesscase van het evenement. We kunnen niet uitsluiten dat er dan nog meer problemen zullen blijken te zijn.

2.5 Bezuinigingsmonitor

Bij de Programmabegroting 2020 en Programmabegroting 2021 hebben we bezuinigingen doorgevoerd. Voor een deel moesten we deze nog invullen met concrete maatregelen. Deze bezuinigingen zijn in deze tabel opgenomen. Per bezuiniging beschrijven we de voortgang aan de hand van de volgende statussen:

- Invulling bezuiniging loopt op schema
- Invulling bezuiniging loopt niet volledig op schema en heeft extra aandacht nodig
- Bezuiniging is niet ingevuld met harde maatregelen

De tabel hieronder geeft de status van de bezuinigingen weer.

bedragen x € 1.000

bezuiniging	status nieuw	2021	2022	2023	2024
begroting 2020					
besparing ICTAR	op schema		85	180	180
besparingen DIV	op schema	200	315	420	420
herziening welzijnsbeleid	op schema	500	1.000	1.500	1.500
versoberen meldkamer parkeerbedrijf	incidenteel	0	100	100	100
beheer en onderhoud	via alternatief	900	900	900	900
evenementen	op schema	0	100	100	100
begroting 2021					
Economische zaken	deels	200	1.000	750	750
Jeugdhulp zonder verblijf	alles staat op PM	1.241	2.641	4.741	6.741
Verlagen egalisatiereserve instellingen	op schema	150	150	150	150
Wmo ondersteuningsarrangementen	alles staat op PM		1.235	2.150	2.850
Shared Savings ICTAR	incidenteel	373	377	312	312
totaal		3.664	7.903	11.303	14.003

De invulling van de bezuinigingen voor 2021 is nog niet zeker gesteld. Hieronder lichten wij dit verder toe.

Besparing ICTAR

We verwachten dat deze besparing wordt ingevuld door natuurlijk verloop en het niet invullen van vacatures.

Besparing digitale informatievoorziening

We hebben bespaard door vacatures niet in te vullen. Vanaf 2022 staat er nog € 71.000 open en vanaf 2023 nog een bedrag van € 176.000. We verwachten dat dit volgens plan zal worden ingevuld.

Herziening welzijnsbeleid

Deze bezuiniging wordt als volgt ingevuld:

1. Het stopzetten of anders betalen van subsidies die niet passen bij de keuzes in het welzijnskader per 2021. Dit levert € 550.000 op. Hiervan gaan we € 140.000 vanaf 2021 invullen. € 410.000 voeren we vanaf 2022 door. Het gaat bijvoorbeeld om subsidies aan de Meester, speelhavens en andere partners.
2. Door het in 2020 overgebleven geld van € 360.000 in te zetten. Dit is een eenmalige oplossing voor 2021.
3. Door vanaf 2022 het budget voor buurtcentra met € 200.000 te verlagen
4. Door formele ondersteuning te voorkomen of te verminderen: In totaal levert dit € 750.000 op. € 250.000 wordt vanaf 2022 ingevuld. We gaan hier trajecten schrappen die beperkt bijdragen aan het voorkomen van formele ondersteuning. Vanaf 2023 gaan we hierop nog € 500.000 extra bezuinigen. Dit gebeurt op projecten van Humanitas of de VMCA waarbij vrijwilligers intensieve thuiszorg of opvoedhulp bieden.
5. Geen investeringen in welzijnsfuncties in nieuwe en nog te ontwikkelen gebieden, zodat er geen groter tekort op het welzijnswerk ontstaat.

Versoberen meldkamer parkeerbedrijf

Bij deze bezuiniging was het de bedoeling om de dienstverlening van de meldkamer parkeerbeheer te versoberen. Dit was mogelijk bij een nieuwe aanbesteding van het contract. In 2020 hebben we echter gebruik moeten maken van de optie om het huidige contract voor parkeerbeheer te verlengen. Mede door de coronacrisis is het niet gelukt om op tijd een nieuwe aanbesteding uit te voeren. Het huidige contract loopt nu tot augustus 2023. Tot dat moment kan de bezuiniging niet worden ingevuld. Voor de jaren 2021-2022-2023 kan het nadeel tijdelijk worden opgevangen met een voordeel op de vervanging van de parkeerapparatuur.

Beheer en onderhoud

In de begroting 2020 is besloten om € 0,9 miljoen te bezuinigen op het dagelijks verzorgend onderhoud. Deze bezuiniging moet worden ingevuld door nieuwe gebieden zo in te richten dat het beheer goedkoper wordt. Het duurt een tijd om dit te realiseren. Elke keer als we een nieuwe wijk opleveren, moeten we een stukje van de bezuiniging realiseren. Dat lukt vaak nog niet. De bezuiniging is daardoor nog niet gerealiseerd.

Financieel lossen we dit nu steeds op door groot onderhoud en vervangingsprojecten uit te stellen. Dat leidt tot minder kwaliteit in de stad en een toename van de onderhoudsachterstand. We handelen hiermee niet volgens de afspraak om nieuwe gebieden goedkoper in te richten. Als we dat niet kunnen of willen moeten we deze bezuiniging anders oplossen of terugdraaien.

Evenementen

We voeren 2 maatregelen door:

1. we verhogen vanaf 2022 de evenementenleges, vooral voor grote evenementen. Dit kan omdat onze leges relatief laag zijn in vergelijking met andere gemeenten.
2. we indexeren vanaf 2022 de huur voor het evenementenstrand (met terugwerkende kracht). Dit kan omdat we de afgelopen jaren geen prijsstijgingen hebben doorgevoerd.

We voeren dit pas door vanaf 2022. Dit heeft te maken met de coronacrisis. We vinden het niet passend om nu de leges en de huur te verhogen. De geplande bezuiniging 2021 is daarom bij de Programmabegroting 2021 al teruggedraaid.

Economische zaken

Economische Ontwikkeling heeft de opdracht gekregen om vanaf 2023 structureel € 750.000 per jaar te bezuinigen. Hiervan dient € 450.000 op apparaatskosten gevonden te worden en € 300.000 in de programmagelden. De bezuiniging op de programmakosten wordt ingevuld door het tarief voor Amsterdam in Business tijdelijk te halveren. Verder besparen we € 20.000 op marketing rondom logistieke bedrijven en versoberen we arbeidsmarkt en onderwijs. Hier besparen we € 80.000 per jaar, door minder uit te geven aan nieuwe plannen tot omscholing van de beroepsbevolking. Op ICT Tech besparen we structureel € 100.000. We gaan minder doen aan acquisitie van regionale of landelijke programma's en minder besteden aan marketing en communicatie.

We vullen de besparing op de bedrijfsvoering voor € 70.000 in door een bijdrage uit de grondexploitatie voor acquisitie. Op formatie voor beleidsnota's rond horeca en standplaatsen besparen we € 150.000. Tenslotte besparen we ook nog € 230.000 op accountmanagement, minder evenementen en bedrijfsbezoeken, minder ontvangsten etc.

Jeugdhulp zonder verblijf

Voor de lange termijn invulling moeten nog concrete maatregelen worden uitgewerkt

De bezuiniging wordt bij deze perspectiefnota structureel met € 341.000 verhoogd. Dit komt doordat er extra personeel nodig is voor actief contractmanagement om de bezuiniging in te vullen.

De bezuiniging moet via 11 zoekrichting worden ingevuld

1. Actief contractmanagement
2. Strakke financiële kaders
3. Regie op de hulpverlening

4. Versterken toegang
5. Stut en steun
6. Versterken voorveld
7. Versterken preventie
8. Versterken efficiëntie JGGZ behandeling
9. Innovatie van diensten en zorgaanbod
10. Instellen harde budgetplafonds (amendement raad)
11. Administratieve lastenverlichting (amendement raad)

De zoekrichtingen zijn op dit moment nog niet concreet uitgewerkt. De hardheid is daarom nog niet te beoordelen. Er zou per zoekrichting maatregelen moeten worden uitgewerkt. Deze maatregelen moeten dan weer worden beoordeeld op mogelijke effecten. Hiervoor moet een monitor worden ontwikkeld waarin de indicatoren per maatregel worden bepaald.

Bij de begroting is afgesproken dat er nu businesscases zouden liggen met concrete maatregelen en benodigde investeringen. Deze zijn er dus nog niet.

Voor de korte termijn heeft de taskforce jeugd besparingsmaatregelen in beeld gebracht

De taskforce is de eerste concrete invulling van bovengenoemde zoekrichtingen. De taskforce is hierbij aan de slag gegaan om maatregelen uit te werken voor de eerste 4 zoekrichtingen.

Dit is gedaan door in gesprek te gaan met 6 grote zorgaanbieders. Met de aanbieders is gekeken naar wat de oorzaken zijn van de groei van de jeugdhulp uitgaven en welke maatregelen er mogelijk zijn.

Uit de eerste besprekingen met 6 aanbieders zijn de volgende maatregelen gekomen:

Maatregel	Mogelijke opbrengst eerste gesprekken
Aangescherpte richtlijnen inzet groepsaanbod behandeling psychiatrie	Nog niet gekwantificeerd. Er bestaat nu nog geen product voor groepsaanbod behandeling psychiatrie, terwijl deze zorg wel wordt geleverd. Wordt nu als individuele zorg gedeclareerd.
Stopzetten niet erkende interventies	Stopzetten van 1 dure zorgvorm levert € 0,2 miljoen op en voorkomt verdere groei
Scherper monitoren op declaratietermijnen	Door te late declaraties van aanbieders is prognosticeren van de te verwachten uitgaven nog onvoldoende betrouwbaar en is tijdig bijsturen nog niet goed mogelijk. Er zijn diverse acties uitgezet de aanbieders te sturen op tijdig declareren.
inzet van zorg conform contract	Door deel van aanbieders wordt bij de inzet van zorg regelmatig een verkeerd product gedeclareerd met een te hoog tarief, hierop is met deel van de aanbieders reeds afspraken gemaakt over declareren op het juiste product. Deze actie wordt uitgebreid naar de overige aanbieders. Het effect hier van is nog niet gekwantificeerd. kindercentra kunnen we naar verwachting € 0,2 miljoen besparen.
Samenloop van jeugdhulp met verblijf monitoren/analyseren en met aanbieders bespreken	Ingeschat effect van € 0,5 miljoen. Vraag is wel of druk op contract Jeugdhulp met verblijf toeneemt
Bepalen signaalwaardes om strakker te kunnen sturen op financiële kaders	Moet nog nader worden onderzocht
Bij toewijzing aanbieder vooraf aangeven welk zorgproduct, en in welke mate deze, nodig is	Moet nog nader worden onderzocht
Informatiepositie gemeente verbeteren om beter gesprek aan te kunnen gaan met aanbieder	Dashboard Jeugdhulp zonder Verblijf is in de afgelopen periode uitgebreid en verbeterd waardoor aanbieders beter bijgestuurd kunnen gaan worden.

Gezien de oogst uit de eerst gesprekken willen we de inzet van de taskforce vergroten naar andere aanbieders;

Om te kunnen besparen moeten de maatregelen worden geïmplementeerd en worden vastgelegd

Er lopen nu losse acties vanuit de gesprekken die zijn gevoerd. De maatregelen moeten uiteindelijk worden geïmplementeerd. En dit moet ook weer worden vastgelegd in afspraken met de zorgverleners en interne werkprocessen en werk afspraken. Dit is nu nog niet gebeurd. Ook is er geen totaaloverzicht (monitor) van alle maatregelen die lopen. Dit heeft dus extra aandacht nodig.

Verlagen egalisatiereserve instellingen

Bij de Algemene Subsidie Verordening is een plafond ingesteld voor de omvang van de egalisatiereserve bij instellingen die subsidie van ons krijgen. Het plafond is 10% van de subsidieontvangst. Wij vinden dat gemeenschapsgeld bij instellingen niet op de plank moet blijven liggen. Vanaf dit subsidiejaar gaan we bij de instellingen waar de reserve het plafond heeft bereikt, de niet uitgegeven subsidiemiddelen terughalen. Dit kan door terugvordering of door verrekening met nieuwe subsidietoekenningen. Daarmee is deze bezuiniging hard ingevuld.

Wmo ondersteuningsarrangementen

Deze bezuinigingen wordt via 6 pijlers ingevuld:

1. kwaliteit
2. effect meten
3. bekostiging
4. transformatie
5. huishoudelijke ondersteuning
6. klassieke Wmo

Hoewel de effecten van de maatregelen nog niet zijn te kwantificeren zien we al wel effecten van eerder ingezette maatregelen, zoals bij de herindicering. Er worden minder dure C-pakketten verstrekt dan in het begin waardoor de gemiddelde kosten afnemen. Ook lijkt de groei van het aantal klanten iets af te nemen waardoor er minder druk op het budget ontstaat. Omdat corona mogelijk een dempend effect heeft op de Wmo aanvragen staat de bezuiniging momenteel nog op oranje. Ook moeten de maatregelen nog verder worden geïmplementeerd en zullen deels pas effect hebben vanaf 2022 of bij een nieuwe aanbesteding.

De maatregelen zijn op dit moment nog onvoldoende uitgewerkt om de hardheid van de besparingen te beoordelen.

Shared savings ICT

In 2021 vullen we de taakstelling in met incidentele voordelen. We verwachten onder andere een incidentele meevaller op de kapitaallasten.

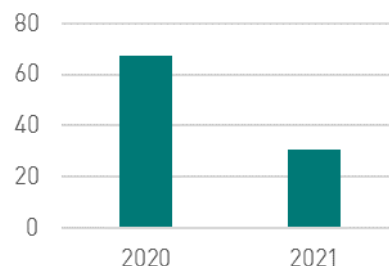
Structureel gaan we besparen door minder geld uit te geven aan de basis ICT-voorziening, contractmanagement, capaciteitsmanagement en het opzeggen van ict software contracten.

2.6 Totaaloverzicht corona

In deze paragraaf geven we een overzicht van de kosten van corona. Dit doen we eerst op hoofdlijnen, daarna laten we een tabel zien met de uitgaven per programma.

Over twee jaar tijd verwachten we € 100 miljoen uit te geven aan corona

In 2020 hebben we van het Rijk ruim € 67 miljoen gekregen voor de effecten van corona. Dit geld hebben we in 2020 grotendeels ook uitgegeven. Veel van het geld is ingezet voor directe effecten van de lockdown en inkomensondersteuning van onze inwoners. Te denken valt aan de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (Tozo) en het opvangen van wegvallende inkomsten. In de jaarrekening 2020 is een aparte coronaparagraaf in de financiële inleiding opgenomen. Hierin leggen we verantwoording af.

In 2021 van krijgen we ook nog minimaal € 29,5 miljoen voor de aanpak van corona

Een bedrag van € 1 miljoen hebben we al in 2020 gekregen voor re-integratie en de aanpak van jongerenwerkloosheid. Dit geld wordt bij de jaarrekening via resultaatbestemming doorgeschoven naar 2021. De rest van het geld, € 28,5 miljoen, ontvangen we in 2021.

€ 21,3 miljoen is niet te beïnvloeden, € 8,2 miljoen is wel of deels te beïnvloeden

bedragen x € 1 miljoen

regeling	budget 2021	kosten 2021	saldo
niet te beïnvloeden			
TOZO, TONK, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening	20,4	20,1	0,3
Maatschappelijke opvang en kindertoeslag	0,3	0,3	0,0
Toezicht en handhaving, openbare ruimte, verkiezingen etc.	0,6	1,7	-1,1
minder inkomsten o.a. parkeren en toeristenbelasting	0,0	3,3	-3,3
<i>totaal niet te beïnvloeden</i>	<i>21,3</i>	<i>25,3</i>	<i>-4,0</i>
wel te beïnvloeden			
re-integratie	2,2*	2,2*	0,0
perspectief jeugd en jongeren	0,6	0,6	0,0
sociaal en mentaal welzijn	1,1	1,1	0,0
Wellicht deels te beïnvloeden, maar wel 'geoormerkt'			
cultuur	2,1	2,1	0,0
jeugdwerkloosheid en crisisdienstverlening en mobiliteitsteams	2,2*	2,2*	0,0
<i>totaal wel / deels te beïnvloeden</i>	<i>8,2</i>	<i>8,3</i>	<i>0,0</i>
totaal	29,5	33,6	-4,0

* voor deze posten geldt dat in 2020 al € 0,5 miljoen door het Rijk beschikbaar is gesteld. Dit budget wordt bij de jaarrekening 2020 via resultaatbestemming beschikbaar gesteld. Dit loopt dus niet via de perspectiefnota.

We komen nu € 4 miljoen tekort, maar we verwachten dat we nog meer geld krijgen van het Rijk

Dit is vooral geld om onze lagere inkomsten uit parkeren en toeristenbelasting te compenseren. Dit is pas duidelijk bij de Programmabegroting 2022. We denken dat we daarmee ook de kosten van toezicht en handhaving, openbare ruimte en verkiezingen kunnen afdekken. Per saldo gaan we er dus van uit dat er geen tekort is.

We hebben nog geen geld gekregen voor de Floriade en extra kosten jeugdhulp

Corona heeft ook gevolgen voor de Floriade. Er zijn extra risico's ten aanzien van bezoekersaantallen en sponsoring. Hiervoor hebben we bij de begroting 2021 € 12,1 miljoen gereserveerd.

Ook maken we extra kosten voor de jeugdhulp door extra problematiek en minder effectieve zorg. De werkelijke meerkosten zijn moeilijk te bepalen. Het is wel zeker dat dit zich voordoet. We hebben voor 2021 en 2022 € 1,5 miljoen als extra kosten opgenomen voor de jeugdhulp. Het probleem is door het Rijk onderkent en wordt meegenomen in onderzoeken. Voor beide onderdelen hebben we nog geen geld gehad van het Rijk.

Het geld dat we niet kunnen beïnvloeden zetten we 1 op 1 in

Het gaat hierbij vooral om geld voor inkomensregelingen zoals de TOZO, de TONK en de bijzondere bijstand. Het budget voor schuldhulpverlening hebben we bij de begroting 2021 al verhoogd. De € 0,3 miljoen die we hiervoor ontvangen valt daardoor nu vrij.

Ook krijgen we extra geld voor de opvang van daklozen en compensatie van ouders die extra kosten hebben gemaakt door de sluiting van de kinderdagopvang.

Verder gaan we extra kosten maken voor toezicht en handhaving, maatregelen in de openbare ruimte, de verkiezingen en onze gemeentelijke bedrijfsvoering. Hierop verwachten we € 1,1 miljoen tekort te komen.

Dit komt ook omdat we het schrappen van de opschalingskorting 2021 al bij de begroting 2021 hebben ingezet. Deze extra inkomsten hadden we kunnen gebruiken voor deze extra kosten waar we geen apart geld voor krijgen.

Voor het geld wat wel te beïnvloeden is gaan we bestedingsplannen opstellen

Het geld wordt door de raad bij deze perspectiefnota wel al beschikbaar gesteld voor de beleidsterreinen waarvoor we het geld krijgen. Hierdoor kunnen we snelheid maken met de uitvoering. Veel van de regelingen zijn ook direct nodig om burgers, instellingen of bedrijven direct te helpen.

Hoe beïnvloedbaar zijn de middelen?

Voorop gesteld staat dat het gaat om gemeentefonds geld. Dit geld kunnen gemeenten in principe vrij inzetten. In het gemeentefonds is wel een verschil tussen de algemene uitkering en geoordeelde uitkeringen. Over de geoordeelde uitkeringen leggen we in principe ook verantwoording af via de jaarrekening. Er is dus geen accountantsverklaring nodig en ook geen terugbetalingsplicht. Het Rijk kan echter wel vragen naar een inhoudelijke verantwoording wat met de middelen is gedaan. Dit maakt de beïnvloedbaarheid beperkter.

Verder is het goed om te weten is dat de middelen voor aanpak jeugdwerkloosheid en crisisdienstverlening regionale middelen zijn. Het is dus niet alleen geld voor Almere maar voor de hele regio Flevoland. Almere besluit hier dan ook niet alleen over.

Totaaloverzicht per programma

In de tabel hieronder geven we een specificatie van het geld wat we beschikbaar stellen voor het compenseren van de gevolgen van corona. Op dit moment komen we in 2021 € 4 miljoen tekort op de extra kosten en lagere inkomsten door corona. We verwachten dat we hiervoor nog extra steun ontvangen van het Rijk. Hiervoor hebben we nu een 'nog te ontvangen' post opgenomen. Het effect is daardoor nu neutraal. Bij de Programmabegroting 2022 zal pas meer duidelijk zijn.

Voor diverse posten krijgen we wel geld, maar loopt dit via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Dit geld staat op het programma financiën onder 'corona steunpakket'.

Het gaat om de Tweede Kamerverkiezingen, welzijn, perspectief op jeugd, bijzondere bijstand, re-integratie, crisisdienstverlening en de TONK-regeling.

bedragen x € 1.000

omschrijving	inkomsten Rijk	tekort corona
Bestuur, inwoners en economie		
Tweede Kamerverkiezingen coronaproof		214
Duurzaam, leefbaar en bereikbaar		
Almere Centrum		100
civiele aanpassingen openbare ruimte		400
handhaving		150
parkeeropbrengsten		2.297
Ruimte en wonen		
huisuitzettingen		78
huurderving		190
Zorg en welzijn		
herstelpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl		1.136
herstelplan perspectief jeugd en jongeren		607
maatschappelijke opvang 2021	204	204
Werk en inkomensondersteuning en inclusiviteit		
bijzondere bijstand		123
investeren in re-integratie		1.724
mobilitesteams, crisisdienstverlening en aanpak jeugdwerkloosheid		1.670
TONK-regeling		732
Tozo-regeling	19.200	19.200
Onderwijs, sport en cultuur		
corona compensatie lokale culturele sector	2.097	2.097
ouderbijdrage kinderopvang	65	65
Veiligheid		
inzet Stadstoezicht		260
Rijkssubsidie toezicht & handhaving	100	
Bedrijfsvoering		
coronamonitor		75
extra inhuur vanwege corona		100
extra inzet communicatie		240
personeel klanten contact centrum		113
Financiën		
buitenreclame		700
corona steunpakket	6.876	
lagere Ozb inkomsten door lagere WOZ-waarde		90
totaal	28.542	32.565

3 Uitgaven per programma

3.1 Bestuur, inwoners en economie

Eerste kwartaalrapportage

Marktgelden

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
marktgelden	-45				

De beschikbare ruimte voor de markten in Almere Centrum is kleiner geworden. Dit komt door de komst van het park op de Stadhuispromenade. Minder standplaatsen leidt tot minder inkomsten uit marktgelden. De kosten blijven gelijk, omdat dit vooral vaste kosten zijn. Op dit moment is nog niet bekend wat het structurele effect is. Dit hangt mede af van de uitkomsten van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de marktgelden. We verwachten dat dit bij het opstellen van de Programmabegroting 2022 bekend is.

Afweegbaar

Niet van toepassing op dit programma.

Corona

Tweede Kamerverkiezingen coronaproof

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
Tweede Kamerverkiezingen coronaproof	-214

Via de decembercirculaire heeft de gemeente een bedrag ontvangen vanuit het Rijk van € 214.000 om de verkiezingen coronaproof te organiseren. Vanwege de coronacrisis zullen de kosten hoger zijn. Deze compensatie is bedoeld voor onder meer de extra organisatie, het inrichten van stemlokalen en het drukken, opslaan en beveiligen van stembescheiden. Daarnaast worden de verkiezingen op meerdere dagen georganiseerd.

3.2 Duurzaam, leefbaar en bereikbaar

Eerste kwartaalrapportage

Gladheidsbestrijding

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
gladheidsbestrijding	-500				

In de begroting is structureel € 0,7 miljoen opgenomen voor gladheidsbestrijding. De werkelijke kosten zijn sterk afhankelijk van weersinvloeden. In 2021 is incidenteel een aanvullend bedrag van € 0,5 miljoen nodig.

Dit heeft twee oorzaken:

- als gevolg van de extreme weersomstandigheden in februari 2021 zijn er meer strooiacties uitgevoerd dan begroot;
- de nadelige effecten van de aanbesteding in 2017 werken nog door op de contracten in 2021. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe aanbesteding. De verwachting is dat de gladheidsbestrijding met ingang van het seizoen 2022-2023 onder deze nieuwe overeenkomst wordt uitgevoerd.

Onderhoud bushokjes

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
onderhoud bushokjes	-75	-75	-75	-75	-75

In 2007 hebben wij een contract met een marktpartij gesloten. Deze marktpartij verkoopt reclame op onze bushokjes. De marktpartij betaalt ook het dagelijks onderhoud van deze bushokjes. Dit kost € 75.000 per jaar. Het contract loopt dit jaar af. Het onderhoud van de bushokjes zal vanwege de huidige marktomstandigheden geen onderdeel meer uitmaken van de nieuwe aanbesteding.

Onderhoud groen bij treinspoor

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
onderhoud groen bij treinspoor	251	-12	-12	-12	-12

We hebben afspraken gemaakt met Prorail over het onderhoud van het groen rondom het treinspoor. Prorail heeft de gemeente gevraagd om dit onderhoud te doen. Het gaat om het maaien, snoeien en het onderhouden van het groen bij opstelplekken voor treinen en vluchtpaden. Prorail betaalt de gemeente hiervoor een eenmalige afkoopsom van € 263.000. De jaarlijkse kosten bedragen € 12.000 (vanaf 2021).

Parkeerapparatuur en -beheer

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
hergebruik parkeerapparatuur		-20	130	130	130
niet ingevulde bezuiniging meldkamer		-100	-60		

De parkeerterreinen in Almere Stad zijn omgezet van slagboomparkeren naar straatparkeren. De hierdoor vrijgekomen oude parkeerapparatuur kan hergebruikt worden in Almere Buiten. Hierdoor kan de totale vervanging een aantal jaar uitgesteld worden. Dit leidt tot een incidenteel voordeel op de kapitaallasten in de periode t/m 2025.

Daar tegenover staat een incidenteel nadeel in 2022 en 2023. Bij de Programmabegroting 2020 is een taakstellende bezuiniging doorgevoerd. Vanaf 2022 moet er structureel € 100.000 bezuinigd worden door de dienstverlening van de meldkamer parkeerbeheer te versoberen. Dit kan door bij de nieuwe aanbesteding andere afspraken te maken. In 2020 is gebruik gemaakt van de optie om het huidige contract voor parkeerbeheer te verlengen. Mede door de coronacrisis lukte het niet om op tijd een nieuwe aanbesteding uit te voeren. Het huidige contract met de parkeerbeheerder loopt nu tot augustus 2023. Tot dat moment lukt het niet om de bezuiniging te realiseren.

Per saldo is er deze perspectiefperiode (4 jaar) een meevaller.

Reparatie aan dreven door vrieskou

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
reparaties aan dreven door vrieskou		-75			

Door de (streng) vorst in februari is het asfalt in Almere op meerdere plaatsen flink beschadigd. Onder andere aan de Koppeldreef, de Randstaddreef, de Havendreef, de busbanen en de Grote Vaartweg zijn reparaties nodig om de verkeersveiligheid te kunnen waarborgen. Hiervoor is € 75.000 nodig.

Afweegbaar

bedragen x € 1 miljoen

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
energietransitie		-500			
eikenprocessierups	-300				
cofinanciering duurzaamheidssubsidie		-60			
groenonderhoud Tomin	-610				
invalidenparkeerplaatsen					
totaal	-910	-560			

Energietransitie

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
energietransitie		-500			

U heeft in de programmabegroting 2021 besloten om vanaf 2024 € 1,4 miljoen structureel beschikbaar te stellen. Voor de jaren 2021 t/m 2023 zouden wij op zoek gaan naar geld. Voor 2021 is dat gelukt, maar niet voor 2022 en 2023.

Voor 2022 vragen wij daarom een extra budget van € 500.000. Anders zou als ons werk op het gebied van energietransitie moeten worden stilgelegd. Voor 2023 zullen we volgend jaar op zoek moeten naar aanvullend geld.

Eikenprocessierups

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
eikenprocessierups	-300				

Het bestrijden van de eikenprocessierups kan in 2021 niet meer vanuit de beheerbudgetten worden betaald. Maar we vinden het wel belangrijk om dit te blijven doen. Daarom stellen we voor 2021 extra budget beschikbaar. Bij de begroting gaan we kijken hoe we dit structureel kunnen oplossen.

Cofinanciering duurzaamheidssubsidie

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
cofinanciering duurzaamheidssubsidie		-60			

In november 2020 heeft de gemeente Almere samen met de corporaties een aanvraag ingediend voor een duurzaamheidssubsidie bij het Rijk. Met deze subsidie willen we 20.000 huishoudens binnen Almere helpen om hun energierekening omlaag te krijgen. Inmiddels heeft het Rijk een subsidie van €1,7 miljoen toegekend. Als gemeente moeten wij ook een bijdrage leveren, bijvoorbeeld door personeel in te zetten. Hiervoor komen we nog €60.000 tekort.

Strikt genomen is dit een afweegbaar voorstel. We kunnen ook geen extra geld toekennen. Dit vinden wij onverstandig, omdat we dan ook de subsidie niet meer (helemaal) krijgen.

Groenonderhoud Tomin

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
groenonderhoud Tomin	-610				

Tomin voert voor ons groenonderhoud uit. Tomin geeft aan de gemaakte afspraken niet langer na te kunnen komen. De prijs die we hebben afgesproken is niet meer marktconform. We zijn met Tomin in overleg om tot een oplossing te komen. Voor een deel van het werk moeten we een andere aannemer zoeken. Voor de resterende werkzaamheden ontvangt Tomin een hogere prijs. De onderhandelingen hiervoor zijn nog gaande, dus het precieze bedrag staat nog niet vast. Op dit moment wordt uitgegaan van een nadeel van circa € 0,6 miljoen in 2021. We weten ook nog niet wat het structurele effect is. Dit hangt af van de afspraken die met Tomin worden gemaakt, en een eventuele nieuwe aanbesteding.

Invalidenparkeerplaatsen

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
bewonersbijdragen	100	100	100	100	100
lasten	-100	-100	-100	-100	-100

Voor de invalideparkeerplaatsen geldt hetzelfde als voor de eikenprocessierups. Deze werkzaamheden kunnen niet meer vanuit de beheerbudgetten worden opgepakt. Ze zijn wel wenselijk om de stad gezond en leefbaar te houden. Maar staan los van de kerntaak om de bestaande openbare ruimte heel en veilig te houden.

De aanleg/aanpassing van invalidenparkeerplaatsen kost jaarlijks circa € 100.000. We stellen voor om dit bij de aanvragers in rekening te brengen. Als we alleen deze kosten in rekening brengen zal het tarief circa € 300-350 per aanvraag zijn. Als we de eventuele bijkomende kosten ook in het tarief verwerken zal het tarief hoger worden. De uitwerking van dit beleid en daarmee het tarief moet nog plaatsvinden. De uitkomsten hiervan betrekken we bij de tarievennota 2022.

Corona

Parkeeropbrengst

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
knelpunt parkeeropbrengst	-2.000
naheffingen	-297

Knelpunt parkeeropbrengst

Door de coronamaatregelen wordt er veel minder geparkeerd in de stad. We ontvangen hierdoor minder inkomsten uit het betaald parkeren. In 2020 was er een nadeel van totaal € 2,9 miljoen. Voor 2021 schatten we het nadeel vooralsnog in op € 2,0 miljoen. Het is lastig hier een goede inschatting van te maken. De opbrengsten hangen sterk af van het verdere verloop van de coronacrisis en bijbehorende maatregelen.

Naheffingen

Als gevolg van de lockdowns wordt er minder geparkeerd in de stadscentra. Hierdoor ontvangen wij minder inkomsten uit naheffingen (parkeerboetes). We schatten het tekort in 2021 in op € 0,3 miljoen.

Almere Centrum

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
opgave Almere Centrum	-100

In 2020 heeft de Ondernemersvereniging Stadscentrum Almere (OVSA) in Almere Centrum coronamaatregelen getroffen. Er wordt aan het winkelend publiek, ondernemers en andere bezoekers van Almere Centrum kenbaar gemaakt aan welke coronaregels zij zich dienen te houden in het centrum. De kosten hiervoor worden betaald door de OVSA, verhuurders en de gemeente. De coronacrisis is nog niet. De maatregelen zijn daarom ook in 2021 nog nodig. We dragen als gemeente in 2021 € 100.000 bij.

Handhaving

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
handhaving	-150

Door corona krijgen we meer meldingen, klachten en handhavingsverzoeken. Mensen werken vaker thuis en ervaren daardoor eerder overlast. Ze doen ook meldingen van corona overtredingen en hebben veel vragen. Hierdoor is er onder andere extra juridische ondersteuning nodig. Daarnaast is extra inzet op de markt nodig om de maatregelen te bewaken.

Civiele aanpassingen openbare ruimte

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
civiele aanpassingen openbare ruimte	-400

Net als in 2020 moeten wij ook in 2021 aanpassingen doen om veilig gebruik van de openbare ruimte mogelijk te maken. Het gaat daarbij om het aanbrengen van hekwerken, signalering en het plaatsen van borden en wc-units. In 2020 heeft dit € 0,4 miljoen gekost. Met het huidige verloop van corona verwachten we deze kosten ook in 2021. De werkelijke omvang van de kosten zal afhangen van het verdere verloop van de coronamaatregelen.

3.3 Ruimte en wonen

Eerste kwartaalrapportage

Opheffen egalisereserve huur- en erfpachtgronden

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
opheffen egalisereserve huur- en erfpachtgronden	1.264				

Uit deze reserve kunnen we eventuele verliezen op de gronden die wij verhuren of in erfpacht hebben uitgegeven betalen. We stellen voor om de egalisereserve op te heffen. We hebben als gemeente één centrale egalisereserve. Dat is de saldireserve.

Dat betekent natuurlijk wel dat tegenvallende huurinkomsten in te toekomst ten laste van het perspectief komen. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld eenmalige verkoopkosten of saneringskosten en verkoopopbrengsten voor gronden die we gaan verkopen. Om deze kosten te betalen begroten we vanaf 2021 hiervoor structureel € 0,2 miljoen aan verkoopkosten en € 0,2 miljoen aan verkoopopbrengsten.

We zien nu ook dat bijvoorbeeld huurders door de corona vaak om uitstel van betaling vragen. Hier zit wel een risico in op tekorten.

Implementatiekosten Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
implementatiekosten Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging		-750	-690	-630	

Voor de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging (Wkb) is in het verleden incidenteel geld beschikbaar gesteld. Hiermee betalen we de invoeringskosten tot en met 2021. We verwachten dat de wetten op 1 januari 2022 in gaan. Maar ook daarna moet er nog werk worden gedaan. We vragen nu extra geld voor de invoering van deze wetten voor de jaren 2021 t/m 2024.

Het extra geld is nodig voor:

1. omgevingswet proof maken van de gemeentelijke organisatie
2. het maken van een omgevingsvisie, omgevingsplan en verordeningen
3. Faciliteiten, pilots en verkenningen
4. Management kosten
5. Participatie en communicatie

Er moet een 'omgevingsvisie' worden gemaakt. Een 'omgevingsvisie' is een plan waarin staat hoe de stad er op de langere termijn uit moet zien. Het gaat hierbij ook om cultureel erfgoed, energie, landbouw, landschap, milieu, natuur en water.

Dit plan maken we samen met de inwoners en de gemeenteraad. Verder moeten we ook nog 'omgevingsplannen' maken. In zo'n plan staan alle regels die van toepassing zijn op onze fysieke leefomgeving. Deze plannen komen in de plaats van bestemmingsplannen.

De implementatie vindt gefaseerd plaats tot 2029, waaronder de tweede fase van de Wkb (vanaf 2025). Onzeker is welk budget hiervoor nodig is, en of het Rijk ons daar nog voor compenseert.

Voor het nadelig structurele effect op onze legesinkomsten en uitvoeringskosten, zoals genoemd in de risicoparagraaf, gaan we er in ieder geval van uit dat het Rijk ons compenseert.

Overdracht overige milieutaken Omgevingsdienst Flevoland

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
1. hogere bijdrage overdracht lichte milieucategorie OFGV		-96	-96	-96	-96
2. hogere bijdrage automatiseringskosten OFGV		-7	-7	-7	-7
3. bijdrage voorbereidingskosten Omgevingswet OFGV		-39			

De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) voert voor ons milieutaken uit. Een deel van de taken deden wij als gemeente zelf. De Provincie heeft ons opgedragen deze taken ook over te dragen. Het gaat om het milieutoezicht op de zogenoemde lichte categorie milieu inrichtingen. Voor deze activiteiten hanteerde de gemeente een andere (goedkopere) werkwijze dan de omgevingsdienst. Bij de begroting 2021 dachten we dat de taakoverdracht ons structureel € 250.000 zou kosten. Eind 2020 is met de OFGV een overeenkomst gesloten. Hieruit blijkt dat de kosten met ingang van 2022 nog € 0,1 miljoen hoger liggen.

Ook is er structureel een extra bijdrage van € 7.000 voor gestegen automatiseringskosten. Tot slot is er in 2022 een incidentele bijdrage nodig aan de OFGV van € 39.000 voor de voorbereidingskosten van de Omgevingswet.

Misschien komen er ook nog extra kosten voor onze wettelijke verplichtingen op het gebied van bodemtaken en bijvoorbeeld duurzaamheid/energie. Op dit moment wordt dat nog in beeld gebracht. Als blijkt dat er een knelpunt ontstaat komen wij daar bij de Programmabegroting 2022 op terug.

Afweegbaar

bedragen x € 1 miljoen

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
burgerparticipatie bij gebiedsontwikkeling		-750			
totaal		-750			

Burgerparticipatie bij gebiedsontwikkeling

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
burgerparticipatie bij gebiedsontwikkeling		-750			

We hebben in de perspectiefnota 2021 voor 2020 en 2021 per jaar € 750.000 beschikbaar gesteld voor burgerparticipatie bij de gebiedsontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat bewoners goed worden betrokken bij de ontwikkeling in hun buurt. Als het Parlement de omgevingswet heeft aangenomen, willen we deze kosten ten laste van de grondexploitatie brengen. De behandeling van de wet in Eerste en Tweede kamer is uitgesteld. Daarom vragen we nu ook voor 2022 € 750.000.

Corona

Huurderving

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
huurderving	-190

Het college heeft besloten een ruimhartigere terugbetalingsregeling voor huurachterstanden te hanteren. Voor een aantal huurders blijkt maatwerk nodig. In bijzondere situaties kan dit leiden tot (gedeeltelijke) kwijtschelding. De kosten hiervan worden geschat op € 0,2 miljoen. De precieze omvang is vooral afhankelijk van het verdere verloop van de coronamaatregelen.

Huisuitzettingen

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
huisuitzettingen	-78

Op verzoek van woningcorporaties assisteert de gemeente deurwaarders bij huisuitzettingen. Bij een gedwongen huisuitzetting wordt de inboedel overgedragen aan de deurwaarder. Deze zet de inboedel letterlijk op straat. Onze rol is het zorgdragen voor de inboedel. Als de inboedel voldoende waarde heeft, slaan we deze op en bewaren we deze voor maximaal drie maanden. De eigenaar van de inboedel kan de inboedel tegen betaling van de onkosten terugkrijgen.

In het verleden heeft de gemeenteraad dit besloten om te voorkomen dat inboedels op straat belanden. Zo waarborgen we ook een schone leefomgeving.

Door de uitbraak van corona hebben we onze assistentie bij huisuitzettingen vanwege de veiligheid stopgezet. We ontvangen geen vergoeding meer, maar maken wel nog (vaste) kosten. Dit leidt tot een nadeel van € 78.000.

3.4 Zorg en welzijn

Eerste kwartaalrapportage

Aanbesteden applicaties Sociaal Domein

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
nieuwe computerprogramma's	-800	-500	-300		

We zijn bezig met de aanbesteding van vier applicaties binnen het domein van zorg en welzijn. Het gaat om applicaties voor de jeugdhulp, Wmo en de wijkteams. De applicaties moeten opnieuw worden aanbesteed om te voldoen aan de rechtmatigheid voor de aanbesteding van contracten.

Gezien de samenhang tussen deze systemen hebben we er voor gekozen om de aanbesteding integraal op te pakken. Er is in het verleden alleen budget beschikbaar gesteld voor de aanbesteding van de applicatie Stipter. We hebben daarom € 1,5 miljoen extra budget nodig.

De meeste kosten worden gemaakt voor de begeleiding en uitvoering van de aanbesteding en het implementeren van de nieuwe applicaties. En hierbij ook het overzetten van gegevens van de huidige applicaties naar de nieuwe applicaties. Ook moeten de nieuwe en oude applicaties een half jaar lang gelijktijdig in productie draaien. Dit om een goede werking van de nieuwe applicaties te kunnen borgen.

Eigen bijdrage Wmo

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
eigen bijdrage Wmo	535				

In 2020 zijn er minder eigen bijdragen ontvangen. Er was onduidelijkheid of de eigen bijdrage voor de Wmo moest worden doorbetaald tijdens de corona periode. Dit blijkt wel het geval te zijn. Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) gaat proberen alle eigen bijdragen in 2021 te innen en af te dragen.

Jeugdhulp met verblijf

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
a. bijstelling contract	-1.900	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
b. reservering voor extra kosten meerzorg	-300	-300	-300	-300	-300
c. aanpassing kostenverdeling tussen gemeenten	800	800	800	800	800

a. bijstelling van het contract

In de raadsbrief van 16 maart 2021 hebben wij u geïnformeerd over de ontwikkelingen van het risicodossier jeugdhulp met verblijf. Met het samenwerkingsverband van jeugdhulp aanbieders is een akkoord bereikt. De financiële kaders van het contract zijn verhoogd. Hierdoor gaan de uitgaven van Almere ook omhoog. De ophoging van het contract kost ons ongeveer € 1,9 miljoen in 2021 en € 1,1 miljoen in 2022 en verder. Hierin zit voor 2021 ook geld voor de transformatieopgave om dure jeugdhulp om te zetten in goedkopere jeugdhulp. Dit kost Almere ongeveer € 0,5 miljoen.

b. reservering voor extra kosten meerzorg

Ook verwachten we hogere kosten voor meerzorg. In uitzonderlijke complexe situaties krijgen kinderen extra jeugdhulp die buiten het lumpsum contract vallen. Hiervoor nemen we nu € 0,3 miljoen extra op. Het is momenteel nog onduidelijk wat de werkelijke kosten 2020 zijn en wat daarmee een goede verwachting is voor 2021 en verder. Dit is nog een risico.

c. aanpassing kostenverdeling tussen gemeenten

Als laatste is de onderlinge verdeling van het lumpsum contract tussen de regiogemeenten van Flevoland aangepast. Dit leidt voor Almere tot lagere uitgaven. Dit komt doordat de jeugdhulp uitgaven van Almere de afgelopen jaren minder hard zijn gestegen dan de uitgaven van andere gemeenten in Flevoland.

d. risicoreservering update begroting 2020

Bij de update van de begroting eind 2020 is er een vertrouwelijk risico opgenomen. Het vertrouwelijke risico was bedoeld voor de jeugdhulp met verblijf. De vrijval van dit risico is opgenomen op programma 9.

Jeugdhulp zonder verblijf

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
jeugdhulp zonder verblijf	-1.500	-1.500			

In 2020 is er een tekort van ongeveer € 1,75 miljoen op de jeugdhulp zonder verblijf. Uit de analyse van het resultaat 2020 blijkt dat ongeveer € 1 miljoen hiervan structureel is. € 0,75 miljoen is het gevolg van corona. Het structurele knelpunt is al opgenomen in de update van de begroting.

Door de lockdown maatregelen zien we zwaardere en meer ingewikkelde problematiek. Ook is er sprake van minder effectieve zorgverlening, doordat bijvoorbeeld fysieke afspraken niet kunnen doorgaan of er meer ziekteverzuim is bij de zorgverleners. Hierdoor zijn in 2020 de kosten per client gestegen en is het aantal aanvragen toegenomen. Dit wordt ook bevestigd door landelijke berichtgeving en signalen van andere gemeenten

We verwachten dat we in 2021 en 2022 hierdoor ook extra kosten moeten maken. We gaan er vanuit dat

- De € 0,75 miljoen aan extra kosten in 2020 zich ook in 2021 voordoen
- Door de gevolgen van de corona maatregelen de kosten in 2021 met nog eens € 0,75 miljoen toenemen.

In totaal is er dus € 1,5 miljoen aan extra budget nodig.

- we in 2022 uit de corona lockdown zijn en hierdoor de problematiek stabiliseert. We zullen nog wel extra zorg moeten leveren voor de toegenomen zorgvraag in 2020 en 2021. Hiervoor reserveren we ook € 1,5 miljoen.

Meer personeel voor contract- en leveranciersmanagement

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
a. Thema 1: actief contractmanagement	-249	-249	-249	-249	-249
b. Thema 3: Strategisch relatiemanagement	-53	-53	-53	-53	-53
c. Thema 5: sturen op inhoud en kwaliteit	-20	-20	-20	-20	-20
d. Thema 7: ontwikkelen competenties	-20	-20	-20	-20	-20
e. dekken uit transformatiebudget jeugd	100	100			
f. ophogen taakstelling jeugdhulp	241	241	341	341	341

In het raadsvoorstel "maatregelen kostenbeperking jeugdhulp" is aangegeven dat het nodig is om 'actief' contractmanagement in te zetten.

De kostenstijgingen binnen het sociaal domein en specifiek de forse kostenstijging bij de jeugdhulp vragen om stevige maatregelen.

De huidige situatie vraagt om signaal gestuurd werken en meer te werken vanuit partnerschap. Hiervoor is extra personeel nodig.

In 2021 en 2022 kan € 100.000 worden betaald uit het transformatiebudget voor de jeugdhulp. De overige kosten moeten worden terugverdient door een hogere taakstelling op de jeugdhulp. De taakstelling wordt daardoor structureel € 6.741.000

Ontwikkeling culturele voorzieningen in de stadsdelen

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
ontwikkeling culturele voorzieningen in de stadsdelen	-100				

In de begroting van 2020 was er € 100.000 beschikbaar voor het maken van een visie op het aanbod aan culturele voorzieningen in de verschillende stadsdelen. Het geld is in 2020 niet uitgegeven. De kosten gaan we in 2021 wel maken. Hiervoor nemen we nu budget op.

Afweegbaar

Niet van toepassing op dit programma.

Corona

Maatschappelijke opvang 2021

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
extra geld van het Rijk	204
kosten	-204

Door de coronacrisis is er een toename van het aantal dakloze mensen. Het Rijk stelt € 10 miljoen beschikbaar aan gemeenten om deze mensen zo snel mogelijk van een woonplek (met begeleiding) te voorzien.

Het geld wordt toegevoegd aan de regionale begroting Wmo

Herstelplan perspectief jeugd en jongeren

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
herstelplan perspectief jeugd en jongeren	-607

Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. We krijgen geld van het Rijk om extra aandacht te geven aan jongeren en voor hen ook extra activiteiten te organiseren. Het Rijk vraagt specifiek extra aandacht voor jongeren in achterstandswijken.

Het geld dat we hiervoor krijgen reserveren we. Voor de uitgaven moet nog een bestedingsplan worden opgesteld.

Herstelpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
herstelpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl	-1.136

We krijgen van het Rijk geld voor:

- extra begeleiding kwetsbare groepen
- bestrijding eenzaamheid ouderen
- jongerenwerk jeugd
- mentale ondersteuning jeugd
- activiteiten en ontmoetingen jeugd

Het geld dat we hiervoor krijgen reserveren we. Voor de uitgaven moet nog een bestedingsplan worden opgesteld.

3.5 Werk en inkomensondersteuning en inclusiviteit

Eerste kwartaalrapportage

Afweegbaar

Niet van toepassing op dit programma.

Corona

TONK-regeling

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
a. kosten van verstrekkingen en uitvoering	-2.900
b. uitvoeringskosten	-100
c. verwachte inkomsten Rijk rest 2021	2.268

Het Rijk heeft per 1 januari een nieuwe steunmaatregel genomen voor noodzakelijk kosten voor Zzp'ers en flexwerkers (TONK).

Huishoudens die door de corona onvermijdelijk minder geld verdienen mogen een aanvraag doen voor vergoeding van noodzakelijke (woon)kosten. Er worden alleen kosten vergoed die niet via andere steunmaatregelen worden vergoed. De regeling loopt vooralsnog tot 1 juli 2021.

Voor deze regeling stelt het Rijk in totaal € 260 miljoen beschikbaar Dit bedrag wordt via het Gemeentefonds verdeeld. Dit gebeurt op basis van het aantal minima dat een gemeente heeft. We schatten in dat we ongeveer € 3 miljoen krijgen. Dit bedrag is inclusief de uitvoeringskosten. In de maartcirculaire heeft het Rijk € 65 miljoen beschikbaar gesteld voor het eerste kwartaal. Wij krijgen hiervan € 0,7 miljoen. Deze inkomsten staan op het programma financiën. De overige inkomste van € 2,3 miljoen hebben we nu nog als nog te ontvangen opgenomen op dit programma.

We weten niet hoeveel mensen van de regeling gebruik gaan maken. Ook weten we niet hoeveel kosten per maand er gedeclareerd worden. We gaan er daarom nu vanuit dat de uitgaven even hoog zijn als het geld dat we van het Rijk krijgen.

Investeren in re-integratie

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
coronasteun intensivering re-integratie	-600
coronasteun re-integratie	-1.124

Vanuit het corona steunmaatregelen pakket krijgen wij extra geld van het Rijk voor re-integratie. € 0,5 miljoen hebben we al in 2020 ontvangen. Dit geld wordt bij de jaarrekening 2020 via resultaatbestemming gereserveerd voor 2020. In 2021 ontvangen we € 1,7 miljoen van het Rijk. Deze middelen reserveren we nu.

Voor de uitgaven moet nog een bestedingsplan worden opgesteld.

Mobiliteitsteams, crisisdienstverlening en aanpak jeugdwerkloosheid

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
coronasteun jeugdwerkloosheid	-308
coronasteun kwetsbare MBO-ers	-1.074
coronasteun regionale mobiliteitsteams	-288

Vanuit het corona steunmaatregelen pakket krijgen wij extra geld van het Rijk voor regionale mobiliteitsteams, crisisdienstverlening en bestrijding van jeugdwerkloosheid. € 0,5 miljoen hebben we al in 2020 ontvangen. Dit geld wordt bij de jaarrekening 2020 via resultaatbestemming gereserveerd voor 2020. In 2021 ontvangen we € 1,7 miljoen van het Rijk. Deze middelen reserveren we nu. Dit is geld dat voor de regio Flevoland is. Wij krijgen het geld omdat we centrumgemeente zijn. De regio Flevoland besluit over de inzet van middelen.

Bijzondere bijstand

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
bijzondere bijstand	-123

Vanuit het corona steunmaatregelen pakket krijgen wij extra geld van het Rijk voor hogere kosten van de bijzondere bijstand.

Dit geld reserveren we. Het is nu nog niet duidelijk hoe hoog de kosten van de bijzondere bijstand in 2021 zullen zijn.

TOZO-regeling

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
a. levensonderhoud	-15.000
b. bedrijfskredieten	-2.000
c. uitvoeringskosten	-2.200
d. inkomsten Rijk	19.200

In 2020 hebben we ongeveer € 47 miljoen aan kosten gemaakt voor de tijdelijke ondersteuning van zelfstandige ondernemers (Tozo). Het Rijk vergoedt 1 op 1 de kosten die hiervoor worden gemaakt. De regeling loopt tot 1 juli 2021. Voor 2021 was hiervoor nog geen geld in de begroting opgenomen. Het is nog onduidelijk hoe hoog de kosten in 2021 worden. Dit hangt met name af van de duur van de beperkende coronamaatregelen en hieraan verbonden de duur van de steunmaatregelen van het Rijk. Vooralsnog gaan we uit van een bedrag van € 19,2 miljoen.

3.6 Onderwijs, sport en cultuur

Eerste kwartaalrapportage

Actualisatie onderwijshuisvesting

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
a. actualisatie onderwijshuisvesting (reeds besloten)	389	228	171	875	-1.617
b. extra storting reserve OLP				-713	

a. Actualisatie onderwijshuisvesting en IHP "reeds besloten" (Meergronden en Stedenwijk)

We hebben de planning van de oplevering van nieuwe schoolgebouwen geactualiseerd. Het blijkt dat diverse scholen later worden opgeleverd. Hierdoor zijn er in 2021 t/m 2024 incidentele voordelen. Het betreft vooral veranderingen in de planning in Nobelhorst en een verschuiving van de oplevering van de Meergronden van 2024 naar 2025. Verder zijn ook de bouwkosten van de scholen gestegen door de overspannen situatie op de bouwmarkt.

De laatste actualisatie onderwijshuisvesting had betrekking op de periode 2020-2024. Bij deze perspectiefnota komt het jaar 2025 erbij. De kapitaal- en onderhoudslasten, die in 2025 starten, zijn nu in de begroting opgenomen.

b. Onderwijsleerpakketten

We storten in 2024 € 713.000 in de reserve voor onderwijsleerpakketten. Dit is nodig omdat de gemeente de kosten voor de eerste inrichting (meubilair, onderwijsleerpakketten) van de nieuwe scholen betaalt. Het gaat hier om een éénmalige investering. De vervanging wordt door de schoolbesturen zelf bekostigd.

Bijdrage vervangingsinvestering Kunstlinie Almere Flevoland (KAF)

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
bijdrage vervangingsinvestering Kunstlinie Almere Flevoland (KAF)		-137	-137	-137	-137

Eind 2005 is besloten om de inventaris van het KAF eenmalig te financieren uit het beschikbaar gestelde krediet. De middelen voor vervanging moesten op een later tijdstip worden gevonden. Destijds zijn dus structurele kosten betaald met eenmalig geld.

In 2015 is berekend welke middelen het KAF nodig heeft om de inventaris te kunnen vervangen. De vervanging gaat in vier tranches. Per tranche moet er geld beschikbaar worden gesteld voor de vervanging. We hebben al 2 tranches betaald. Met de 3e en 4e tranche hebben we tot nu toe geen rekening gehouden in de begroting.

Voor 2021 staat de 3e tranche aan vervangingen gepland. In 2015 is berekend dat hiervoor € 137.000 nodig is. We nemen dat geld nu op deze manier op in de begroting. Het KAF zal bij de programmabegroting 2022 met een definitieve onderbouwing komen.

Incidentele besparing kapitaallasten sport

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
incidentele besparing kapitaallasten sport	400				

In 2021 verwachten we € 600.000 minder uit te geven aan kapitaallasten van sportaccommodaties- en velden. Dit komt vooral omdat vervanging van de huidige voorzieningen later nodig is. Ook wachten we met de vervanging van kunstgrasvelden omdat vervanging van de kunstgrasvelden pas mogelijk is nadat de Europese Commissie een besluit heeft genomen over de concentratielimiet voor rubbergranulaat en -strooisel in kunstgrasvelden en er duidelijk is aan welke regelgeving moet worden voldaan.

We verwachten € 200.000 nodig te hebben voor het vervangen van voorzieningen die minder dan € 50.000 kosten. Volgens onze boekhoudspelregels dekken we de vervangingen van deze voorzieningen in één keer.

uit de begroting. Hiermee was nog geen rekening gehouden. Bij de programmabegroting 2022 zal dit verder worden uitgewerkt.

Dit betekent dat € 400.000 incidenteel zal vrijvallen.

Incidentele vrijval kapitaallasten bibliotheek

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Incidentele vrijval kapitaallasten bibliotheek	182				

De bibliotheek ontvangt van ons jaarlijks een bijdrage voor de vervanging van het inventaris. Dit is afhankelijk van de levensduur van het inventaris. In 2021 verwachten we een incidenteel voordeel van € 182.000 op deze bijdrage omdat een deel van het inventaris later vervangen kan worden.

Leerlingenvervoer

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
leerlingenvervoer	-240	-240	-240	-240	-240

Voor de uitvoering van het leerlingenvervoer hebben we een extra bedrag nodig van €240.000 per jaar.

Dit bestaat uit:

- het busvervoer dat we opnieuw hebben moeten aanbesteden doordat de busvervoerder vorig jaar failliet is gegaan (€100.000)
- het Btw effect van Btw op het busvervoer niet declareren bij het Btw compensatiefonds (€50.000)
- soms blijkt dat kinderen taxivervoer nodig hebben om naar school te kunnen gaan. Bijvoorbeeld als er sprake is van een crisis bij de kinderen thuis. De noodzaak hiervan wordt beoordeeld op basis van de Jeugdwet. Het gaat om ongeveer 30 leerlingen (€50.000).
- De prijzen van het leerlingenvervoer zijn gestegen met € 40.000. Deze stijging is wettelijk voorgeschreven.

Sloopbudget tijdelijke onderwijshuisvesting Kastanjeplein

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
sloopbudget toh Kastanjeplein	-75				

In 2020 was er een incidenteel budget voor de sloop van de tijdelijke onderwijshuisvesting aan het Kastanjeplein. De sloop is in 2020 niet doorgegaan. In 2021 zal dit alsnog plaatsvinden.

Afweegbaar

bedragen x € 1 miljoen

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
school-/wijkbibliotheek Nobelhorst					-29
totaal					-29

School-/wijkbibliotheek Nobelhorst

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
school-/wijkbibliotheek Nobelhorst					-29

In Nobelhorst realiseren we een Montessori onderwijsvoorziening 0-18 jaar (oplevering 2024). Er bestaat de wens om hierin tegelijkertijd een school-/wijkbibliotheek te vestigen. Hiermee geven we een extra impuls aan het voorzieningenniveau in Nobelhorst. Dit valt niet onder de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Hiervoor is een krediet nodig van € 694.000. De kapitaal- en exploitatielasten van deze investering starten in 2025 en bedragen structureel € 29.000. Dit betreft uitsluitend de kosten van het vastgoed. De exploitatiekosten van de bibliotheek zelf (inclusief onderhoud) komen voor rekening van De Nieuwe Bibliotheek en/of het schoolbestuur (ASG). Hierover worden nog nadere afspraken gemaakt.

Corona

Corona compensatie lokale culturele sector

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
extra geld van het Rijk	2.097
kosten	-2.097

Veel van de culturele instellingen die door gemeenten worden ondersteund, komen door de coronacrisis in de problemen omdat activiteiten niet kunnen doorgaan en eigen inkomsten dalen. Ter ondersteuning van deze sector heeft het kabinet landelijk € 149,7 miljoen aanvullend beschikbaar gesteld in 2021. Hiervan is € 2,1 miljoen voor Almere. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om deze belangrijke instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden.

Ouderbijdrage kinderopvang

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
extra geld van het Rijk	65
kosten	-65

Sommige ouders hebben extra kosten gemaakt door de sluiting van de kinderopvang door de coronamaatregelen. We krijgen van het Rijk geld om ouders te compenseren voor extra kosten gedurende de periode 16 december tot 8 februari.

Dit geld hebben we hiervoor gereserveerd.

3.7 Veiligheid

Eerste kwartaalrapportage

Veiligheidsregio

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Veiligheidsregio	-100	-100	-50	-50	-50

Bij het oprichten van de veiligheidsregio is personeel over gegaan van de gemeente Almere naar de veiligheidsregio. We hebben toen ook afspraken gemaakt over de rechtspositie van het personeel. Het personeel kan vanwege het zware werk eerder stoppen met werken. Om dit te kunnen, betalen wij elk jaar een bedrag. Omdat de AOW leeftijd naar achteren wordt geschoven, vallen de medewerkers langer onder deze regeling. Hiervoor moeten we extra betalen. We verwachten dat de bijdrage vanaf 2029 omlaag gaat.

Afweegbaar

Niet van toepassing op dit programma.

Corona

Inzet Stadtoezicht

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
inzet Stadtoezicht	-260

Als gevolg van de coronamaatregelen is extra inzet voor stadtoezicht nodig. In 2020 is het aantal meldingen van burgers met 41% toegenomen. Ook in 2021 verwachten we bovengemiddeld veel meldingen. Een deel kan binnen het reguliere werk opgevangen worden, maar niet alles. Bijvoorbeeld het extra toezicht in de winkelcentra en de extra toezicht op horeca vraagt extra capaciteit. Daarnaast zijn er extra kosten om het veilig werken mogelijk te maken (zoals mondkapjes en hygiëne materiaal). We schatten dat dit € 260.000 extra kost.

Rijkssubsidie toezicht & handhaving

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
Rijkssubsidie toezicht & handhaving	100

Het Rijk heeft een 'specifieke uitkering' beschikbaar gesteld voor de extra kosten van toezicht & handhaving door corona in de periode 15 december 2020 tot en met 30 juni 2021. Het is specifiek gericht op de inzet van arbeidskrachten die bezig zijn met het uitvoeren van een deel van de taken van handhavende functionarissen (BOA en de Politie) en toezichthouders. Er zijn strenge voorwaarden aan verbonden. Op basis van die voorwaarden verwachten wij € 100.000 aan te kunnen vragen.

3.8 Bedrijfsvoering

Eerste kwartaalrapportage

Vrijval reserve Stadhuis en personele huisvesting

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
vrijval reserve Stadhuis en personele huisvesting	1.000				

We hebben 6 jaar geleden het stadhuis verbouwd. Bijvoorbeeld de begane grond en het ondernemersplein. Dit was nodig om de dienstverlening aan onze burgers, ondernemers en instellingen te verbeteren. Een groot deel van de kapitaallasten van deze verbouwing worden gedekt uit huurinkomsten van o.a. het UWV en de KvK.

De huurcontracten liepen maar 5 jaar. De kapitaallasten lopen 10 jaar. Daarom hebben we een reserve als achtervang. Want als de huurders hun contract niet verlengen zou er geen dekking zijn vanaf jaar 6. Inmiddels zijn er contracten verlengd en kan dus een groot deel van de reserve vrijvallen.

Softwarelicenties

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
softwarelicenties	-246	-319	-319	-319	-319

In het verleden stond veel informatie en veel computerprogramma's van de gemeente op eigen servers. Tegenwoordig wordt steeds meer 'in the cloud' gewerkt. Hierdoor moeten we meer beveiligingsmaatregelen treffen. Hiervoor gelden wettelijke eisen (Baseline Informatieveiligheid Overheid). Hiervoor zijn duurdere licenties nodig van Microsoft (de zogenoemde E5 licenties). Er zijn 2 fases voor de aanschaf van de licenties. Fase 1 is al onomkeerbaar. Fase 2 gaat in vanaf 2021. Deze fase is nog niet gestart, maar is wel noodzakelijk om te voldoen aan de regelgeving

Voldoen aan privacyregels (AVG)

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
voldoen aan privacyregels (AVG)	-718	-1.021	-256	-256	-256

De gemeente Almere voldoet op dit moment niet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en kan onvoldoende verantwoord worden hoe binnen de organisatie de privacy wordt gewaarborgd. Hiermee lopen de burgers en de organisatie een risico. We hebben een plan opgesteld om in de komende 2 jaar, in gedeeltelijke samenhang met het programma VIA, dit op orde te brengen. Met voldoende structurele bezetting en management inspanning kan dan in de 2 jaar erna worden doorgegroeid naar het wettelijk verplichte niveau.

Afweegbaar

Niet van toepassing op dit programma.

Corona

Personeel klanten contact centrum

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
personeel klanten contact centrum	-113

Vanwege corona verwachten we dat het drukker gaat worden bij het klant en contact centrum. Er zullen meer telefoontjes en mailtjes moeten worden behandeld. Dit hebben we ook in 2020 gezien.

Coronamonitor

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
coronamonitor	-75

Op verzoek van college en raad dient maandelijks een coronamonitor en -thermometer te worden opgeleverd. Daarnaast kunnen deze, en andere, onderzoeken niet uitgevoerd worden zonder extra thuiswerkvoorzieningen (betreft systemen) voor de onderzoekers van O&S.

Extra inhuur vanwege corona

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
extra inhuur vanwege corona	-100

Als gevolg van de coronacrisis en de daarmee gepaard gaande ondersteuning voorzitter veiligheidsregio/burgemeester is extra capaciteit benodigd voor Veiligheid. Deze capaciteit wordt ingehuurd en volgt de uitbreiding en intensiteit van de benodigde maatregelen.

Extra inzet communicatie

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
extra inzet communicatie	-240

De coronacrisis vergde in 2020 veel flexibiliteit en ook extra inzet op het gebied van communicatie voor zowel de gemeente als voor de Veiligheidsregio. Voor 2021 verwachten we dat er nog steeds extra inzet nodig is op het gebied van communicatie. Er zullen nog veel zorgen zijn over de economische en maatschappelijke vooruitzichten. Dat vraagt om een integrale aanpak die gericht is op het welbevinden en welvaart van alle inwoners en ondernemers in Almere

3.9 Financiën

Eerste kwartaalrapportage

Vrijval reserve IbbA+

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
vrijval reserve IbbA+	728				

In deze reserve zit geld om voor nieuwe IbbA kavels een verliesvoorziening te treffen. Ongeveer € 350.000 was bedoeld voor 50 appartementen in het Homeruskwartier. € 378.000 moest nog nader worden ingevuld. De reserve kan vrijvallen omdat er geen nieuwe tranches van IbbA woningen meer worden aangeboden.

Extra dividendinkomsten

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
extra dividend Alliander	163				

In het jaar 2021 ontvangen wij het dividend van Alliander over 2020. Doordat het resultaat van Alliander hoger was dan verwacht, krijgen wij meer dividend dan in de begroting staat.

Geheim risico doet zich voor

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
geheim risico doet zich voor	1.000	600	600	600	600

Bij de update van de begroting 2020 hebben we een structurele risicoreservering opgenomen van € 1 miljoen voor mogelijk hogere kosten voor de jeugdhulp met verblijf. Op het programma zorg en welzijn hebben we de begroting voor de jeugdhulp met verblijf bijgesteld. In 2021 is er in totaal € 1,4 miljoen nodig. Vanaf 2022 zijn de extra kosten € 0,6 miljoen.

In 2021 is de risicoreservering dus niet voldoende om de extra kosten op te vangen. In 2022 houden we € 0,4 miljoen over van de risicoreservering. Er zijn nog diverse risico's binnen het contract. We stellen voor om deze € 0,4 miljoen te reserveren voor eventuele tegenvallers in de resterende looptijd van het contract.

Gemeentefonds

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
a. aanpassing verdeling gemeentefonds	-233	-238	-240	-244	-247
b. hogere WOZ-waarde incurante objecten	-81	-81	-81	-80	-80

a. aanpassing verdeling gemeentefonds

Bij de Decemercirculaire 2020 heeft het Rijk de verdeling van het gemeentefonds aangepast. Hierdoor ontvangen we structureel € 0,25 miljoen minder.

b. hogere WOZ-waarde incurante objecten

In de nota grondprijnsbeleid 2020 is de grondprijs voor maatschappelijke voorzieningen, waaronder scholen, sterk gestegen. Dit was nodig omdat de oude prijs niet kostendekkend was. De WOZ-waarde is daardoor ook sterk gestegen. De totale hoogte van de WOZ in de gemeente is van invloed op de uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds. Hierdoor ontvangen wij structureel € 0,1 miljoen minder uit het gemeentefonds.

c. de groeiverwachtingen zijn al meegenomen bij de update van de begroting.

Dit gaat om de meest recente verwachtingen over de woningbouw bevolkingsgroei en andere trends en ontwikkelingen. Normaal nemen we dit bij de perspectiefnota mee.

Toeristenbelasting inzet invordering

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
0,5 fte Heffing & Invordering	-33	-33	-33	-33	-33
Beheerskosten applicatie	-25	-25	-25	-25	-25

Dit zijn personeelskosten voor het heffen en invorderen van de toeristenbelasting. De toeristenbelasting is ingevoerd per 1 mei 2020. Pas gedurende 2020 is duidelijk geworden welke eenmalige en structurele kosten de invoering met zich meebrengt.

Vpb last parkeren

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
vpb last parkeren					

Het college heeft op 2 maart de vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst voor parkeren vastgesteld. Hierin zijn de afspraken over de waardering van onze parkeergarages opgenomen. We verwachten vanaf 2022 ongeveer € 250.000 aan vpb over betaald parkeren te moeten betalen. Omdat er nog grote verliezen zijn vanuit voorgaande jaren op de grondexploitatie hoeven we pas vanaf 2024 vpb te betalen als gemeente. We hebben in de begroting nog geen rekening gehouden met de vpb op betaald parkeren. In de begroting staat wel een reservering van € 250.000 voor vpb op reclame inkomsten in de openbare ruimte. De belastingdienst zegt dat de reclame inkomsten vpb-belast zijn. Alle gemeenten waar dit speelt verzetten zich hiertegen. Uitgangspunt is dat het normaal vermogensbeheer is en dat de overheid de enige die deze reclame uitingen kan verkopen in de markt. Voor beide taken geldt normaal vrijstelling. De gemeente Rotterdam heeft een zaak aangespannen tegen de belastingdienst over de vpb op reclame inkomsten. Wij schatten de kans op 10 a 25% dat we alsnog vpb moeten betalen.

Wij stellen daarom voor om de reservering voor reclame te laten vervallen en deze te gebruiken voor de vpb op parkeren. Het geld dat we tot nu toe hebben gespaard voor de VPB op reclame kunnen we als risicobuffer gebruiken in het geval we toch meer belasting moeten betalen

Afweegbaar

Niet van toepassing op dit programma.

Corona

Buitenreclame

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
buitenreclame	-700

Door de coronacrisis is de reclamemarkt (tijdelijk) fors gekrompen. Hierdoor hebben wij de geplande aanbesteding voor reclame in de openbare ruimte moeten uitstellen. Met de huidige exploitant zijn afspraken gemaakt over verlenging van het lopende contract (tot en met 1 april 2021). Ook in de eerste helft van 2021 is een aanbesteding niet verstandig, gelet op de marktomstandigheden als gevolg van corona. Wij verwachten op zijn vroegst op 1 januari 2022 een nieuwe contractant te hebben. Dit is afhankelijk van hoe 2021 verder verloopt. De opbrengsten zijn hierdoor in 2021 lager dan begroot. Concrete afspraken hierover moeten nog gemaakt worden. De eerste inschatting is dat in de rest van 2021 ongeveer dezelfde opbrengst gerealiseerd zal worden als in het eerste kwartaal. Dit zou betekenen dat het tekort voor 2021 € 0,7 miljoen bedraagt.

Corona steunpakket

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
compensatie voor aanvullend pakket re-integratie van bijstandsgerechtigden	1.124
compensatie voor Crisisdienstverlening	1.670
extra geld van het Rijk	1.739
Impuls re-integratie voor gemeentelijk schuldenbeleid	600
perspectief jeugd en jongeren	607
sociaal en mentaal welzijn en leefstijl	1.136

Via de algemene uitkering van het gemeentefonds krijgen we voor verschillende onderdelen van het coronasteunpakket geld van het Rijk.

De kosten of lagere inkomsten zijn per programma opgenomen.

Lagere Ozb inkomsten door lagere WOZ-waarde

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
lagere Ozb inkomsten door lagere WOZ-waarde	-90

Vanwege de lockdown door corona moeten we objecten in de horeca, sport en cultuur op een lagere WOZ waarde waarderen. Door de lagere WOZ waarde ontvangen wij ook minder OZB inkomsten. Dit is conform Wet WOZ artikel 18.3.

Verwachte steun corona

bedragen x € 1.000

omschrijving	2021
nog te ontvangen inkomsten corona	4.023

Op dit moment hebben we in 2021 € 4 miljoen tekort op de verwacht extra kosten en lagere inkomsten door corona. Het gaat vooral om € 3,3 miljoen aan minder inkomsten. Maar bijvoorbeeld ook om bedrijfsvoeringskosten waarvoor we geen compensatie hebben gekregen.

We verwachten vooral nog extra geld van het Rijk te krijgen voor de lagere inkomsten. Hiervoor nemen we nu een nog te ontvangen post op. Bij de Programmabegroting 2022 zal hierover pas meer duidelijk zijn.

4 Bijlagen

4.1 Kredietaanvragen

Investerings economisch nut

bedragen x € 1.000

omschrijving investering	soort investering	dekkingsbron	bruto investering
duurzaamheidsinvesteringen	nieuw	Algemene middelen	76
duurzaamheidsinvesteringen	nieuw	SPUK	69
Mandelaplein vervanging riolering	vervanging	Tarieven	55
Baanbrug Olstgracht rioolvervanging	vervanging	Tarieven	250
renovatie riool De Vaart	vervallen	Tarieven	-65
vervanging HH-552-R Citroen Picasso	vervanging	Algemene middelen	24
vergroten vuilwaterberging Gooise kant.	vervanging	Tarieven	150
Kunstmuseum	nieuw	Reserves	5.250
aanpassen krediet vervanging parkeerapparatuur	vervallen	Tarieven	-1.390
Kunstpaviljoen	nieuw	Reserves	1.529
totaal			5.948

Investerings maatschappelijk nut

bedragen x € 1.000

omschrijving investering	soort investering	dekkingsbron	bruto investering
Breukelenbrug-71 aanvullend krediet	aanvullend	Algemene middelen	96
Rondje Weerwater	aanvullend	Reserves	200
Michauxbrug Almere Hout	aanvullend	Algemene middelen	357
herinrichting Havenkom	aanvullend	Algemene middelen	2.000
totaal			2.653

Actualisatie onderwijshuisvesting

bedragen x € 1.000

	PB2021	Mutaties	PPN2022
2020			
Odyssee, Homeruskwartier	6.797	-6.797	0
TOH Poort	2.000	-2.000	0
TOH Almere	4.000	-4.000	0
<i>Subtotaal 2021</i>	<i>12.797</i>	<i>-12.797</i>	<i>0</i>
2021			
Vlechtwerk	1.023		1.023
Paul Kleestraat	1.900		1.900
Verwondering, Nobelhorst	8.993		8.993
Zeeraket, Muiderduin	7.688	-7.688	0
TOH Almere	0	4.100	4.100
Radioweg	0	200	200
<i>Subtotaal 2021</i>	<i>19.604</i>	<i>-3.388</i>	<i>16.216</i>
2022			
Zeeraket, Muiderduin		8.100	8.100
internationale campus	0		0
Duinvlinder, Muiderduin	8.510	518	9.028
1e bs Oosterwold		7.007	7.007
1e gymlokaal Oosterwold		1.659	1.659
Noodvoorzieningen 2022	0		0
IHP Stedenwijk	0		0
TOH Poort > Nobelhorst		400	400
ASG, 3e bs Nobelhorst	0		0
MLF VO, Nobelhorst	0		0
MLF sporthal, Nobelhorst	8.437	-8.437	0
<i>Subtotaal 2022</i>	<i>16.948</i>	<i>9.246</i>	<i>26.194</i>
2023			
Prisma, Europakwartier Oost	7.057	1.058	8.115
internationale campus	19.808	131	19.939
1e bs Oosterwold	6.619	-6.619	0
1e gymlokaal Oosterwold	1.565	-1.565	0
2e gymlokaal Oosterwold	0		0
IHP Stedenwijk	17.873	1.094	18.968
ASG, 3e bs Nobelhorst	6.619	-6.619	0
MLF VO, Nobelhorst	14.208	-14.208	0
<i>Subtotaal 2023</i>	<i>73.749</i>	<i>-26.728</i>	<i>47.021</i>

	PB2021	Mutaties	PPN2022
2024			
4e bs Nobelhorst	7.585	1.122	8.707
2e bs Oosterwold	6.619	388	7.007
2e gymlokaal Oosterwold	1.565	94	1.659
IHP Meergronden	30.872	-30.872	0
3e gymlokaal Oosterwold		1.602	1.602
ASG, 3e bs Nobelhorst*		9.478	9.479
MLF VO, Nobelhorst*		16.116	16.116
MLF sporthal, Nobelhorst		10.645	10.645
Europakwartier Oost 2 bs	6.020	1.029	7.048
Europakwartier Oost 2 gymlokaal		1.602	1.602
<i>Subtotaal 2024</i>	<i>52.662</i>	<i>11.202</i>	<i>63.863</i>
2025			
IHP Meergronden		32.784	32.784
3e bs Oosterwold		7.018	7.018
<i>Subtotaal 2025</i>	<i>0</i>	<i>39.803</i>	<i>39.803</i>
Totaal t/m 2025	175.759	17.338	193.097

*Inclusief de kredieten van het RV-31/2021 Verhoging krediet voorzieningen Nobelhorst (Montessori onderwijsvoorziening, kinderopvangruimten, sporthal en school/wijkbibliotheek)

4.2 Afkortingenlijst

AEF	Andersson Elffers Felix
ASG	Almeerse Scholen Groep
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
bs	basisschool
Btw	Belasting toegevoegde waarde
BV	Besloten vennootschap
B&W	Burgemeester & Wethouders
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CAK	Centraal Administratie Kantoor
DIV	Documentaire informatie voorziening
FVA	Fonds Verstedelijking Almere
GGD	Gemeentelijke (Gemeenschappelijke, Gewestelijke); Gezondheidsdienst Dienst voor Openbare (overheids) gezondheidszorg van één of meerdere samenwerkende gemeenten
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
HVC	Huisvuilcentrale
IbbA	Ik bouw betaalbaar in Almere
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
ICTAR	afdeling informatie- en communicatietechnologie, applicatie en regie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JGGZ	Jeugd geestelijke gezondheidszorg
KAF	Kunstlinie Almere Flevoland
KvK	Kamer van Koophandel
LTA	Landelijk Transitie Arrangement
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MLF	Montessori Lyceum Flevoland
Mo/Vo	Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek
OLP	Onderwijsleerpakketten
O&S	Onderzoek & Statistiek
OVSA	Ondernemersvereniging Stadscentrum Almere
Ozb	Onroerendezaakbelasting
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
TOH	Tijdelijke onderwijshuisvesting
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VIA	Verbeterprogramma Informatiebeheer & Archivering
VMCA	Vrijwilligers en Mantelzorg Centrale Almere
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voorschoolse opvang
vpb	Vennootschapsbelasting
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
W&I	Werk en inkomen
Wkb	Wet Kwaliteitsborging

Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wvggz	Wet verplichte gezondheidszorg
ZKV	Ziektekostenverzekering
Zzp	Zelfstandige zonder personeel